Amerika, Japonyaya karşı azimkâr vaziyet alıyor. 911 ticaret muahedesini feshetti

AKŞAM

Sovyet Hariciye Komiseri, İngiliz ve Fransız sefirleri ile uzun müddet görüştü

Sene 21 — No. 7459 — Fiati her yerde 5 kuruş

CUMA 28 Temmuz 1939

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Dün İstanbula gelen Romanya Veliahdi Prens Michael babası Kral Karolun bindiği yata gitmek üzere Tophane rıhtımında, Prens yata dürbünle bakarken ve motörle yata giderken

Kral Karol dün hususî yatile limanımıza şeref verdi

Veliahd prenses Michael de yata geçti, yat Akdenize hareket etti

Boğaziçi halkı dost ve müttefik devlet kralını mendiller sallıyarak selâmladı

Akdenizde yatile bir gezintiye çıkan Romanya kralı Karol, dün saat on ikide İstanbulu şereflendirmiştir. Kralın bindiği Luceafarul yatı saat onu çeyrek geçe Boğaziçine girmiştir. Yatı, Rumen bandıralı Marest torpido muhribi takip ediyordu. Yatın grandi direğinde kralın forsu bulunuyordu.

Romanya kralı hususî surette seyahat ettiğinden, kendisine istikbal resmi yapılmamıştır. Maamafih yat ve torpido muhribi geçerken, Boğaziçindeki yalılardan halk mendiller sallıyarak, müttefik memleketin hükümdarını selâmlamıştır.

Yat Dolmabahçe önünde demirlemiş, Vali ve Belediye Reisi B. Lûtfi Kırdar yata giderek kralı şehir namına selâmlamıştır.

Kral hazretleri, Valimize, İstanbulu çok beğendiklerini, her vesile ile Boğaziçini görmek istediklerini, Akdeniz dönüşünde, mümkün olursa şehrimizde bir müddet kalmak arzusunda bulunduğunu beyan etmiştir.

Prens Michael yatta

Dün sabah şehrimize geldiğini yazdığımız Romanya veliahtı prens Michael, refakatinde sefaret erkânı olduğu halde, Boğaziçinin Rumeli sahillerinde bir gezinti yapmıştır. Bu gezinti esnasında yatın Boğazdan inmekte olduğunu görmüş ve pederine

(Devamı 10 uncu sahifede)

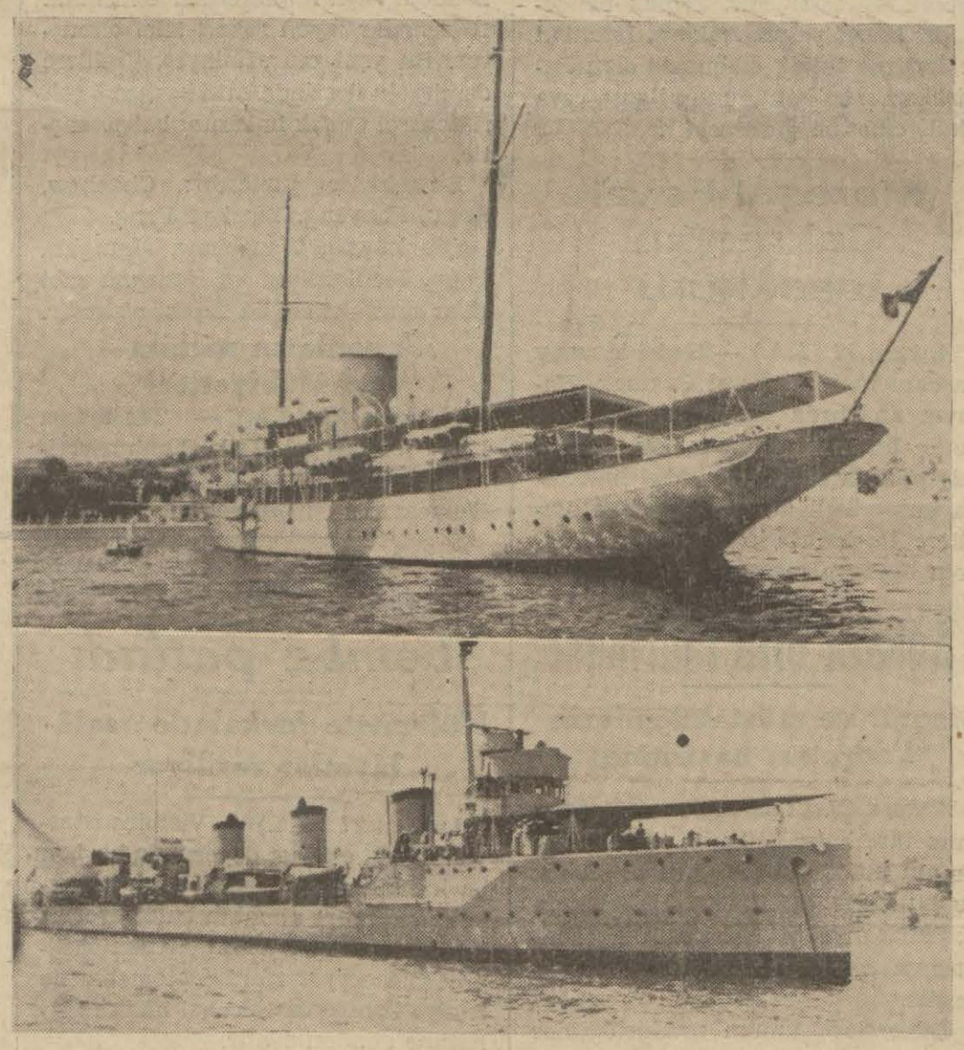

Kral Karolun Luceafarul yatı ve yata refakat eden Marest torpido muhribi

Millî Şef Maarif şûrasının çalışmalarını takdir ettiler

Reisicümhurla Bayan İnönü, Maarif şûrası âzası ve refikaları şerefine bir resmi kabul tertip buyurdular

"Büyük Türk milletini lâyık olduğu yüce derecede tebarüz ettirecek tek vasıta, onun kültür ve teknik kuvvetidir.,,

Ankara 27 (A.A.) — Millî Şef ve Reisicümhur İsmet İnönü ve bayan İnönü bugün saat 17 de Çankayadaki Riyaseticümhur köşkünde Maarif Şûrası âzasile refikaları şerefine bir resmi kabul tertip buyurmuşlardır.

Bu resmi kabulde B. M. M. Reisi Abdülhalik Renda ile diğer Vekiller de refikalarile birlikte hazır bulunmuşlardır.

Maarif Şûrası âzası, Maarif Vekili Hasan Âlî - Yücel tarafından Millî Şef ve bayan İnönüne birer birer takdim edilmişlerdir. Resmi kabulün sonunda Reisicümhur İnönü ve bayan İnönü köşkün merasim salonuna teşrif buyurarak toplu bir halde bulunan Şûra âzasına iltifatta bulunmuşlar ve Reisicümhur İnönü aşağıdaki yüksek

(Devamı 10 uncu sahifede)

Karikatüristimiz

CEMAL NADİR

Bugünden itibaren senelik tatilini almıştır. Arkadaşımızın karikatürlerini ve «Bay Amca»sını bir kaç gün sonra tekrar **(AKŞAM)** sütunlarında göreceksiniz.

Yalnız **HAFTANIN MİZAHI** sahifemiz

Salı günleri gene sanatkârın resim ve yazılarile, muntazaman neşredilecektir.

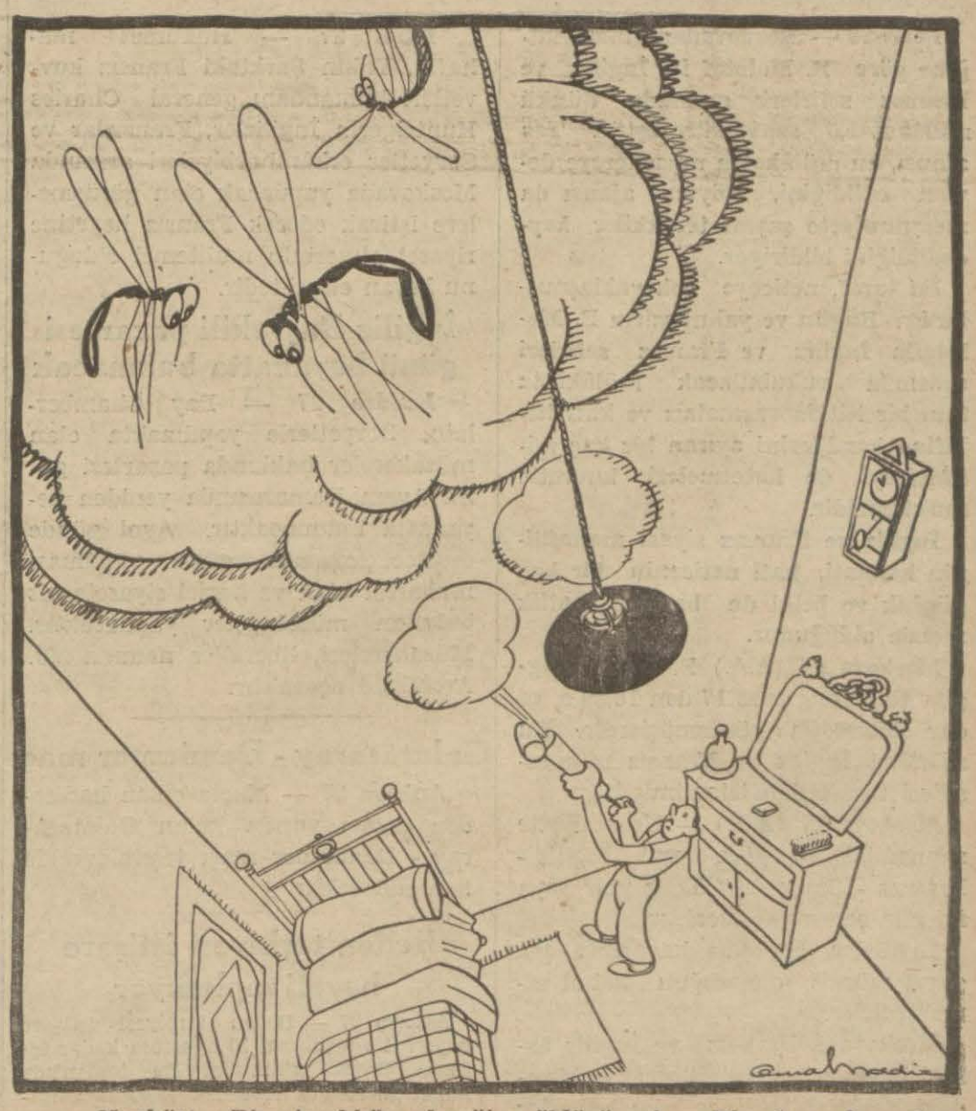

— Nankör!... Bize teşekkür edeceğine öldürüyor!... Biz olmasak gelen misafirler bir gün yerine on gün kalacaklar!...

Başvekil Darüşşafakayı ziyaret etti

Mektebe kız talebeye mahsus bir kısım ilâvesi için hazırlıklar yapılıyor

Şehrimizde bulunan Başvekil Dr. Refik Saydam, dün öğleden evvel Darüşşafakayı ziyaret etmiştir.

Dr. Refik Saydam, Darüşşafakanın cümle kapısında mektebin eski müdürü İstanbul mebusu B. Ali Kâmi, mektebin muallimleri ve talebe tarafından karşılanmıştır. Talebe, Başvekili «Yaşa!» seslerile selâmlamışlardır. Başvekil bir müddet istirahat eyledikten sonra mektebin yatakhane ve yemekhanesini gezmiş, kütüphanesini, lâboratuvarlarını tedkik eylemiş ve mektep binası, etrafında-

(Devamı 10 ncu sahifede)

Dikkatler:

İklimimize göre asfalt

— Yeni yapılan ve yapılması henüz bitmiyen Babıâli asfaltında tekerlek, nal, hattâ topuk izleri kalıyor... Hani bu yol emsalsiz derecede sağlam olsun diye büyük itinalarla yapılmıştı?

— Unutmamalı ki hava pek sıcak... Erimiştir...

— Bizimkinden daha sıcak memleketlerde asfaltlar ne güzel sımsıkı duruyor. Bari bunu fena yaptığımızı anlıyalım da iklimimize göre nasıl olması icab ettiğini öğrenelim; bundan sonrakileri öyle yapalım.

30 yaşında bir kadın erkek oluyor

Akhisar (Akşam) — Akhisarda bayan Firdevs adında bir kadın, küçük bir ameliyatla erkek olmak üzeredir. Bayan Firdevs Akhisarın Beyce mahallesinde oturmaktadır. Kendisinde erkeklik alâmetleri görüldüğü bildirilmiştir. Yapılan muayenesinde bayan Firdevsin hünsa olduğu, fakat son günlerde erkeklik uzvunun fazla neşvünema bulduğu anlaşılmıştır. Manisa memleket hastanesine gönderilen otuz yaşındaki bu kadın küçük bir ameliyatla erkek olacaktır.

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

İngiltere umumî bir konferansın davetini münasip görmüyor

B. Chamberlain Avam Kamarasında sorulan suale bu şekilde cevap verdi

Londra 28 (Radyo) — Dün Avam Kamarasında İngiltere hükûmetinin dünya ekonomik membalarını bütün milletler arasında müsavat dairesinde tevzi etmek için bir teşebbüste bulunmak mesuliyetini üzerine alıp almıyacağı Başvekil B. Chamberlainden sorulmuştur. B. Chamberlain, şu cevabı vermiştir:

— Böyle bir anket, hem siyasî hem de iktisadî sahaya temas etmek mecburiyetindedir. İngiltere hükûmetinin fikrince umumî bir konferansın içtimaa daveti için zemin ve zaman müsaid değildir.

General Huntzigerin Times'e beyanatı

Türk - Fransız müzakereleri tamamile memnuniyete şayan bir şekilde neticelendi

Türk ordusu yüksek vazifesine lâyıktır ve memleketine şeref veriyor

Paris 28 (Radyo) — Londradan bildiriliyor: İstanbuldaki Times gazetesi muhabirinin işaratına göre Türk - Fransız askerî müzakerelerinin neticelenmesi üzerine dün akşam maiyetindeki heyetle beraber İstanbuldan Parise hareket eden Fransız askerî heyeti reisi general Huntziger şu beyanatta bulunmuştur:

— Türk - Fransız müzakereleri, tamamile memnuniyete şayan bir şekilde neticelenmiştir. Türkiyede iken gerek hükûmet mahafilinin ve gerek halkın bize gösterdiği hararetli hüsnükabul ve muhabbet, Türkiyenin İngiltere ve Fransa ile beraber her tecavüze karşı koymak azmında bulunduğunu gösteriyor.»

⁂

Fransız askerî heyeti âzasından albay Roque heyetin hareketinden evvel Journal d'Orient gazetesi muharririne şu beyanatta bulunmuştur:

— Gördüklerimiz, yeni Türkiyenin terakki ve inkişafı hakkında bildiklerimizi teyid etti. Türkiye, bütün sahalarda başardığı büyük trakkilerden başka, ordusu da, zabitlerinden başlıyarak her hususta yüksek vazifesine tamamile lâyıktır ve memleketine şeref bahşediyor.

Albay Roque, Fransız heyeti askeriyesinin Ankaradaki müzakerelerden çok memnun kaldığını ve bu temasın Fransayı Türkiyeye bağlıyan dostluk münasebetlerini daha ziyade sıklaştıracağını söylemiş ve demiştir ki:

«— Ankaradan en mükemmel intibalar ile ayrıldık. İstanbuldan da pek kısa bir zaman kalmamıza rağmen ayni mükemmel intibalarla ayrılıyoruz.»

Ingiliz - Rus itilâfı, gün hattâ saat meselesidir

Ingiliz ve Fransız sefirleri bugün de B. Molotofla görüşecekler

Paris 28 — Moskovadan bildirildiğine göre B. Molotof ile İngiliz ve Fransız sefirleri arasında dünkü mülâkat 1,5 saat sürmüştür. Tas ajansı, bu mülâkatta müzakereye devam edildiğini, Röyter ajansı da memnuniyete şayan terakkiler kaydedildiğini bildiriyor.

İki taraf, neticeye çok yaklaşmışlardır. Bugün ve yahut yarın B. Molotofla İngiliz ve Fransız sefirleri arasında vukubulacak mülâkatta tam bir itilâfa varmaları ve katî itilâftan kendilerini ayıran bir kaç milimetreyi de katetmeleri kuvvetle muhtemeldir.

İngiliz ve Fransız siyasî mahafilinin kanaati, katî neticenin bir kaç günlük ve belki de bir kaç saatlik mesele olduğudur.

Moskova 27 (A.A.) B. Seeds, Naggiar ve Strong saat 17 den 18,30 a kadar Molotofla görüşmüşlerdir. Bu mülâkat İngiliz ve Fransız mümessilleri tarafından istenilmişti.

Moskova 27 (A.A.) — Umumiyetle zannedildiğine göre yeni İngiliz - Fransız - Sovyet mülâkatı bir veya iki gün sonra yapılacaktır.

İngilizler, görüşme havasının çok gayri müsait olmadığını kabul etmektedirler.

Moskovaya Fransız ve İngiliz askerî heyetleri gönderileceği hakkındaki haberlere gelince, bu haberler ne teyit ne de tekzip ediliyor.

Paris 27 — Hükûmet mahafili, Yakın Şarktaki Fransız kuvvetleri kumandanı general Charles Huntzigerin İngilizler, Fransızlar ve Sovyetler erkânıharbiyeleri arasında Moskovada yapılacak olan görüşmelere iştirak edecek Fransız heyetine riyaset etmesinin muhtemel olduğunu beyan etmektedir.

İngiliz Başvekili pazartesi günü beyanatta bulunacak

Londra 27 — Bay Chamberlain, Sovyetlerle yapılmakta olan müzakereler hakkında pazartesi günü Avam Kamarasında yeniden beyanatta bulunacaktır. Ayni günde evvelce çarşamba günü yapılması mukarrer olan ve haricî siyasete ait bulunan müzakereler yapılacaktır. Müzakereleri, liberaller namına B. Archibald açacaktır.

Galatasaray - Demirspor maçı

Ankara 27 — Maçta çıkan hadiseden dolayı yarıda kalan Galatasaray - Demirspor maçı teşrinievvelde icra edilecektir.

Beden terbiyesi istişare heyeti toplanıyor

Ankara 27 — Beden terbiyesi istişare heyeti 1 ağustostan 10 ağustosa kadar içtimaa davet edilmiştir. Bu toplantıda Millet Meclisine verilecek teşkilât kanunile, beden terbiyesi bütçesi ve senelik faaliyet programı görüşülecektir.

Yalova kaplıcaları

Sıhhiye Vekâleti tarifelerde mühim tenzilât yaptı

Ankara 27 (Telefonla) — Sıhhiye Vekâleti Yalova kaplıcalarında hayatı ucuzlatmak maksadile tedbirler almış ve tarifelerde mühim tenzilât yapmıştır. Tesbit edilen yeni tarifeye göre Termal otelinde bir yataklı odalar 275 - 385, iki yataklı odalar 340 - 495, bir kişilik hususî daireler 425 - 475, iki kişilik hususî daireler 600 - 770 - 950 kuruştur.

Konfor itibarile Termalden aşağı kalmıyan Yeni otelde bir yataklı odalar 165 - 275, iki yataklı odalar 250 - 330 ve iki kişilik hususî daireler de 495 - 550 - 660 kuruş olacaktır.

Küçük ve Çınar otelleri ile paviyonlarda yatak ücretleri 55 - 220 kuruş arasında tehalüf edecektir. Bu fiatlerde yemek ücretleri dahil değildir.

Adı geçen otellerde 15 gün müddetle yatak kiralıyacaklara otel ve alelûmum tedavi ücretlerinden yüzde 25 ve daha fazla kalacaklara yüzde 30 nisbetinde tenzilât yapılacaktır.

Pazarlıksız satış

Beklenilen faydaların temin dilemediği anlaşıldı

Ankara 27 (Akşam) — Ticaret Vekâleti Pazarlıksız satış kanununun tatbikatından elde edilen neticeleri tedkik ve tesbit ettirmektedir. İlk yapılan tedkikler, daimî bir kontrolü icab ettiren ve binnetice geniş bir teşkilât istiyen bu kanundan beklenilen faydaların elde edilemediğini teyid edecek bir şekildedir. Tedkik neticesinde, hâlen yalnız Ankara, İstanbul ve İzmirde tatbik edilmekte olan Pazarlıksız satış kanununun ilgası, veya tadili cihetine gidilecektir.

Mareşal Fevzi Çakmağın teşekkürü

Ankara 27 (A.A.) — Genel kurmay başkanı mareşal Fevzi Çakmak, Hatayın anayurda kavuşması münasebetile her taraftan almakta olduğu telgraflarda ordu ve kendisi hakkında bu sevinçli günde gösterilen sevgilere teşekkürlerinin iblâğına Anadolu ajansını memur etmişlerdir.

Ankara bira fabrikası

Memur ve müstahdemlerin kadroları hazırlandı

Ankara 27 (Telefonla) — 31 temmuz tarihinden itibaren İnhisarlar umum müdürlüğüne intikal edecek ve bu idare tarafından işletilmeğe başlanacak olan Ankara bira fabrikasının devir ve tesellümüne başlanmıştır.

İnhisarlar umum müdürlüğünce fabrikanın işletmesinde kullanılacak memur ve müstahdemlerin kadroları hazırlanmış ve Vekiller Heyetinin tasvibine arzedilmiştir.

Bir numaralı Muvazzaf itiraz komisyonunda tayinler

Ankara 27 (Telefonla) — İstanbulda yeni teşkil edilen bir numaralı Muvazzaf itiraz komisyonu reisliğine B. İsmail Hakkı Agdosay ipkaen, âzalıklarına B. Hilmi Ergök, Nüzhet Ortanca, iki numaralı Muvazzaf itiraz komisyonu reisliğine B. Visaleddin Verim ipkaen, âzalıklarına Raif Güner, Refik Ilgar ve üç numaralı Muvazzaf itiraz komisyonu reisliğine B. Daniş Akdoğan ipkaen, âzalıklarına da B. Sırrı Tavat ve Halil Aragul tayin edilmişlerdir.

Kartal kaymakamlığı

Sabah gazetelerinden biri, Kartal kaymakamlığına B. Edibin tayin edildiğini yazmıştır. Bu haber asılsızdır. Kartal kaymakamı B. Fahir Öztraktır, değişmesi de mevzuubahis değildir.

Mogol hududunda mühim muharebeler oluyor

61 Japon tayyaresi düşürüldü, Japon filo kumandanı esir edildi

Hongkong 27 (A.A.) — Chekiai ajansı bildiriyor: Bir ecnebi membadan alınan haberlere göre, Japon takviye kıtaatı alelâcele Mançuriye sevkedilmiş ve Şimalî Çindeki bazı Japon kuvvetleri de ayni mıntakaya naklolunmuştur. Mançuriden Tientsin'e gelen bazı ecnebilerin ifadesi, bu kıtaatın naklini muhik göstermektedir.

Bu ecnebilerce, haricî Mogolistan hududunda Khlha nehri boyunca yapılmış olan muharebeler, çok ciddî olmuştur. Ayni vaziyet, Harbin'in bütün askerî hastanelerin yaralı askerlerle dolu bulunduğunu ve hattâ bazı mektepleri dispanser haline getirmek mecburiyetinin hasıl olmuş olduğunu beyan etmektedirler.

Şimalî Çindeki Japon kuvvetleri umumî kumandanı general Sugiyama'nın harici Mogolistandaki harekâtı idareye memur edileceği ve yerine Harbiye Nazırı B. İtazaki'nin getirileceği söylenmektedir.

Çinlilerin taarruzları

Hongkong 27 (A.A.) — Chekiai ajansı bildiriyor: Çin kuvvetleri taradan Kwangting eyaletinin şarkında Svatow - Chacohw demiryolu boyunca yapılmış olan son mukabil taarruzlar, şimendifer hattının müntehası olan Chachow şehrinin zaptı ile hitama ermiştir. Bu şehrin istirdadına tekaddüm eden muharebeler esnasında 1000 kadar japon askeri telef olmuştur. Bu yeni muvaffakıyet, Çinlilere demiryolu üzerinde kâin başlıca 5 şehri kontrol etmek imkânını bahşetmiştir.

Bu şehirler şunlardır: Chachow, Anpu, Fonyang, Yihsi ve Feng.

Çin kıtaatı, Wengchow, Lunghn, Topu, Pichiahshan ve Hanshan gibi civar mıntakaları da zaptetmişlerdir.

Japonların mühim mağlûbiyetleri

Moskova 27 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor: Mogol Halk Cümhuriyetinin Mogol - Sovyet kuvvetleri Genel Kurmayının malûmatına göre, 23 temmuzdan 26 temmuza kadar geçen üç gün zarfında Japon - Mançu kuvvetleri, Kalkın - Göl nehrinin şark sahilindeki Mogol - Sovyet mevzilerini elde etmek üzere bir çok defa hücuma geçmişler ise de bu teşebbüslerin hepsi püskürtülmüş ve Japon - Mançu kıtalarına büyük zayiat verdirilmiştir. Sovyet - Mogol kuvvetleri, Kalkın - Göl nehrinin şark sahilindeki eski mevzilerini muhafaza etmektedir.

Bugünler zarfında, kara muharebelerinden başka, müteaddit hava muharebeleri de vukua gelmiştir.

23 Temmuz hava çarpışmalarında Japon tayyare kuvvetleri, 15 avcı tayyaresi, iki bombardıman tayyaresi, iki keşif tayyaresi ve Japon topcusunun ateşini tanzim eden bir balon kaybetmişlerdir. Bu çarpışmadan sonra beş Mogol - Sovyet tayyaresi, hava meydanına dönmemiştir.

23 temmuzda, Japon hafif bombardıman tayyare filosu kumandanı albay Kovaro'nun tayyaresi düşürülmüş ve kendisi esir edilmiştir. Albay Kovaronun ifadeleri, Japonların askerî harekâtın vuku bulduğu sahaya, İangçung, Harbin, Seepingkai, Hailai ve daha sair mıntakalardan gelen mühim miktarda hava kuvvetleri tahşid etmiş olduğu haberlerini teyit eylemektedir.

24 ve 25 Temmuz tarihlerinde de hava çarpışmaları olmuştur. Bu çarpışmalar, evvelâ, küçük avcı tayyareleri grupları arasında başlamış, bilâhare ekseriyetle büyük hava muharebelerine inkilâp etmiştir.

24 Temmuz hava muharebelerinde Japonlar 34 avcı tayyaresi, iki bombardıman tayyaresi ve bir balon kaybetmiştir. Bugün 9 Sovyet - Mogol tayyaresi geri dönmemiştir.

25 Temmuz muharebelerinde de 19 Japon tayyaresi ve bir balon düşürülmüştür.

25 Temmuzda üslerine dönmiyen Mogol - Sovyet tayyarelerinin adedi altıdır.

Londrada gene bir bomba patladı

Hükûmete fevkalâde salâhiyetler veriliyor

Londra 27 (A.A.) — Victoira istasyonundaki emanet deposunda bir bomba infilâk ettiği sırada birçok kimseler, bagajlarını almakta bulunuyorlardı. İnfilâkın sesi, 800 metreden işitilmiştir. 3 seyyar sıhhiye otomobili ile itfaiye kamyonları derhal hâdise mahalline gönderilmiştir.

Şimendifer kumpanyası müstahdemininden 3 kişi Saint - George hastanesine gönderilmiştir. Bunlar, ilk tedavileri yapıldıktan sonra hastaneden çıkarılmışlardır. Kingscross ve Victoria infilâkları, parlâmento erkânında büyük bir infial tevlid etmiştir.

Parlâmento erkânı, hükûmete tedhiş hareketini tenkîl etmesi için fevkalâde salâhiyetler bahşeden bir kanun lâyihası kabul etmiştir.

Londra 27 (A.A.) — Yeniden suikasdlerin yapılması melhuz olan noktaları polis, bütün gece sıkı bir nezaret altında bulundurmuştur.

İstasyonlar, köprüler, elektrik merkezleri, postaneler vesaireye nöbetçiler konulmuştur. İngiltere, dün gece örfî idare altında bulunan bir memleket manzarası arzediyordu.

Bayan Seniha Hızal

Ankara 27 (Telefonla) — Eski Trabzon mebusu ve Selçuk Kız Sanat mektebi tabiî ilimler muallimi bayan Seniha Hızalın 55 lira aylıkla üçüncü sınıf Maarif müfettişliğine tayini yüksek tasdike iktiran etmiştir.

Ingiltere Yoguslâvyaya kredi açıyor

Diğer taraftan Bulgaristanla da müzakereler cereyan ediyor

Londra 27 (A.A.) — Financial News gazetesi umumiyet itibariyle iyi haber alan mahfillerden edindiği malûmata atfen aşağıdaki malûmatı neşretmektedir:

Prens Paul'ün ziyareti üzerine, Yugoslavyaya teslihat kredisi açılması hakkındaki iptidaî müzakereler az çok terakki göstermiştir. Verilen rakam, müttefik olan Romanya ve Polonyaya verilen mikdardan fazla gözükmekle beraber, 44 milyon İngiliz lirasıdır. Yugoslavya bu müttefik memleketler listesinde bulunmamakla beraber İngiliz hükûmeti bu memleketi de siyasî istikrazlara mahsus olan 60 milyon sterlinglik kredilerden istifade edebilecek devletler listesine memnuniyetle koymaktadır.

Diğer taraftan Bulgaristanla da müzakereler cereyan etmekte ise de bu memleket için derpiş ediln rakam pek küçüktür.

İngiliz - Japon görüşmeleri

Tokyo 27 (A.A.) — Asahi gazetesine göre, Tientsin hakkındaki İngiliz - Japon görüşmeleri nadir bir sükûnet içinde devam etmektedir. İki taraf programın on noktası yani Tientsinde barış ve nizamın muhafazı hakkındaki meselelerin ekseriyeti üzerinde mutabıktırlar.

Gazete müzakerelerin bugün biteceğini zannetmektedir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Istanbulda ev sahibi olmak...

Ankarada kurulan bir bina kooperatifi muvaffakıyetli neticeler verdi. Aralarında dostlarım da bulunan bir çok vatandaşlar, aydan aya taksit ödemek suretile, ikametin pek pahalı olduğu hükûmet merkezimizde mülk sahibi oldular. Belediye de, şehrin imârına yardım ettikleri için, onları kayırarak mahallelerini şereflendirdi. Şimdi arsalarının bedeli fırlamış; kârdadırlar; memnundurlar.

Görmedim, fakat işittim: Üç tip üzere binalarmış bunlar. Modern, makul yapılar. Her türlü konforu havi. Üstelik bahçeleri, hattâ bahçelerinin - pijama ile çıkıldığı takdirde kimsenin göremiyeceği - münzevî cihetleri varmış. Yüksek tabaka memurlar, zaten kira verdikleri bir ücretin azıcık fazlasını ödemek suretile, ev barklanmışlar! Ne saadet!

İnşaat kooperatifleri yeni bir icad değildir. Bu usul nice zaman evvel keşfedildi ve dünyanın her tarafında amele ve köylü tabakasından bile milyonlarca hemcinsimizi ocak bucak sahibi kıldı. Bizde ise ilk bariz başarıyı sanırım Ankarada gösteriyor. Unutmamalı ki, hükûmet merkezimizde kiralar havsalanın almıyacağı derecede yüksektir. Muvaffakıyetin bir sırrını da o gayri tabiilikte aramalı!

***

Şimdi de «Türk Yapı ve Yapı malzemesi büyük kredi kooperatifi» ismile bir kurul, nizamnamesini, tasdik edilmek üzere Ticaret Vekâletine göndermiş. Hedefi: İstanbul şehrindeki imar hareketine geniş ölçüde iştirak etmek; ortaklarına -Ankaradaki kooperatif gibi- bina temin eylemek.

Açılacak kredi % 5 faizli olacakmış. Bunun %1 i şirketin ihtiyat akçesine, %1,5 u bina yaptıran ortakların pirimlerinin tediyesine, mütebaki %2,5 u her sene kredi sermayesine yapılacak olan zamma ayrılacakmış.

Türk olan ve medenî haklarına sahip bulunan herkes buna aza yazılabilirmiş. Beheri beş liralık elli hisse senedini edinen, rey sahibi âza meyanına giriyor. Bu elli hissenin on lirası peşin, mütebaki 240 lirası ayda ikişer liradan ödenebiliyor. Ortak adedi 2500 ü bulunca kooperatif faaliyete geçecek. İlk onar lira ve taksitlerle inşaat malzemesi tedarik olunacak ve 250 şer liranın tahsili tamamlanınca yapı yapmağa girişilecek.

***

Böyle bir teşekkülün muvaffakıyetini dilememek elden gelmez. Sofyayı gezen bir ecnebi muharririn yazısını okudum: «Burada büyük sermaye yoktur. Bütün muazzam işler kooperatifler sayesinde görülür. Bu kat kat binalar da onların eseridir!» diyor. Türkiyede de ayni cemiyetler niçin kurulmasın? Niçin her ailenin bir yuvası olmasın?

Fakat diğer cihetten, uzun senelerdir, şu düşünce, âdeta bir servet, refah ve ebediyen iktisadî emniyetin remzi olmuştur:

— İstanbulda harcı âlem bir apartıman yaptırırım... Her dairesi tıkır tıkır 30-40 lira getirir... Bina, sekiz senede kendini ıtfa eder... Oh, kekâ...

Ekseriyet bu fikirde olduğu için, harıl harıl, derme çatma semtler yapıldı. Hâlâ da yapılmakta. Fakat bu gidişle İstanbulda bir emlâk düşmesine şahid olacağız. Zira evvelce de bir kere yazdığım gibi, aile miktarından ziyade ikametgâh olacak. (Hattâ ikametgâh vazifesini artık göremiyecek köhne binaları yavaş yavaş yıktırmakta devam etsek bile yapılma, yıkılmadan fazladır. Ve yıkılanlardan çıkan ailelerin kira vermek kabiliyeti pek dun seviyededir.)

Binaenaleyh, belediyenin de, kooperatifin de, müstakil inşaat sahiplerinin de uzun uzun düşüneceği bir mevzu karşısındayız: Hesapsız bir bollukta derme çatma bina yapmamak.

Az yapmak, uz yapmak; ana caddelerin etrafına Avrupavarî, iyi malzemeli binalar yapmak; fakat şimdi harcı âlem sefertaslarına paydos demek; hele zinhar bunları asla ebedî gelir membaı sanmamak; bugün otuz lira getiren bir dairenin üç beş sene sonra on beşe düşeceğini göz önünde tutarak sermayeyi başka işlere, teşebbüs sahasına, istihsal sahasına yatırmak!

(Vâ-Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Boru geliyor

Birçok semtlerde terkos tesisatı yapılacak

İstanbulun terkos suyundan mahrum olan birçok semtleri vaktile Sular idaresine birer mazbata ile müracaat ederek kendi mahallelerinde su tesisatı yapılmasını istemişlerdi.

Hatta bazı semtlerin halkı, aralarında topladıkları parayı da su tesisatı için Sular idaresine yatırmışlardı. Fakat Sular idaresinin elinde kâfi miktarda boru olmadığından bu müracaat isaf edilememişti.

Sular idaresinin Avrupaya sipariş ettiği borular bir haftaya kadar limanımıza geleceğinden tesisata hemen başlanacaktır. İlk tesisat yapılacak sokaklar Davudpaşada Değirmen ve Ağa sokaklarıdır.

Tırhan'ın sürat tecrübeleri yapıldı

Tırhan vapurunun sürat tecrübeleri dün Ada açıklarında yapılmış ve mukavele şartlarına uygun görülmüştür.

Gemi, boş iken 15,250 ton su alınca 14 mil sürat yapmaktadır ki, alâkadarlar bu neticeyi matlûba muvafık bulmuşlardır. Tırhan, önümüzdeki salı günü Mersin seferlerine başlıyacaktır.

Kardeşini vurdu

Kavga esnasında kendisine küfretmesine hiddetlenmiş

Vehbi ve Bahri adlarında iki kardeş Edirnekapıda sur dışarısında bir kadın meselesinden kavga etmişlerdir. Bunlardan Vehbi kardeşile başa çıkamayacağını anlayınca kavgayı bırakmış ve kardeşine küfrederek ayrılmıştır.

Kendisine küfredilmesinden büsbütün hiddetlenen Bahri tabancasını çekerek kardeşi Vehbinin arkasından iki kurşun atmıştır. Kurşunlardan biri Vehbinin sağ böğrüne isabet ederek ağır surette yaralamıştır. Vakaya jandarma el koymuş, yaralı Vehbi Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır. Vakayı müteakip kaçan Bahri aranıyor.

Karilerimizin mektupları

Bebekliler de fırınlarının teftişini istiyorlar

İmzasını gizli tutan bir bayan Bebeğin ahvalinden şikâyet ediyor:

Evvelâ, fırın! Ekmeğin çok fena çıkarıldığını söylüyor. «Bazı yerlerde fırınlar kontrol ediliyormuş. Müfettiş bari bizimkine da uğrasa da görse...» diyor.

Sonra şöyle devam ediyor: «Sokaklar yapılacak hayalile dolaşıyoruz. Ayaklarımız inciye sancıya geceleyin rıhtım boyuna gelerek biraz mola veriyoruz. Nefes almak, denizi seyretmek istiyoruz. Eskiden, ailece burada oturup bir dondurma yemek bizim için saadetti. Şimdi nizam ve intizam ihlâl edilecek diye sandalye atmak da yasak edildi. Acaba Kuruçeşme, Beşiktaş sahilleri görülmüyor mu? Bu gibi yasaklara başlamak için daha yenisinin, daha iyisinin temini lâzımdır!»

Şişhane parkı

Bahçenin plânı hazırlandı

Şişhane yokuşunda eski karakol binası arsasında bir bahçe yapılacağını yazmıştık. Bu bahçenin plânı imar müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır.

Beyoğlu askerlik dairesi binasının da tapu kaydına nazaran belediyeye aid olduğu anlaşılmıştır. Askerlik dairesi başka bir binaya naklettikten sonra belediye tarafından yıktırılacaktır. Beyoğlu itfaiye garajının bulunduğu saha da bu bahçeye ilâve edileceğinden belediye, itfaiye binası için ya yeni bir bina yaptıracak, yahud da münasib bir bina kiralıyacaktır.

Bu bahçe plânına göre Şişhanenin bu kısmının Halice nezareti tamamile temin edilecektir.

Büyükadaya su

Büyükadaya verilecek su için 15 Ağustosta merasim yapılacağını yazmıştık. Büyükadada yapılacak tesisatın projeleri hazırlanmış ve dün sular müdürü B. Ziya tarafından Valiye gösterilmiştir. Bu projelere göre Büyükadada yapılacak tasisata hemen başlanacaktır. Suyun 15 Ağustosta halka verilmesi muhakkak temin edilecektir.

Bir sandal battı

Bekir adında bir sandalcı dün Kadıköy iskelesinden Paşabahçeye götürmek üzere sandalına yedi küfe domates yükletmiş, Kızkulesi önünden geçerken Şirketi Hayriyenin 65 numaralı vapurile karşılaşmıştır. Vapur geçerken dalgasından sandal sarsılmış ve batmıştır. Sandalcı Bekir Haydarpaşadan gelen liman idaresinin amele motörü tarafından kurtarılmıştır. Kaza etrafında tahkikat yapılıyor.

Boyanan binalar

Bugüne kadar şehirde 7000 bina boyandı

İstanbulun başlıca büyük caddelerinden başka ara sokaklarda da birçok binaların boyandığını görüyoruz. Vali ve Belediye Reisi doktor Lûtfi Kırdar dün bir muharririmize demiştir ki:

«— Binaların boyanması için halka hitaben bir mektup yazmıştık. Bu mektubun hüsnü tesir ederek halkın büyük bir tehalükle evlerini boyadığını gördük.

Şimdiye kadar muhtelif kazalarda boyanan ve badanası yapılan binalar yedi bine yakındır. Halkın gösterdiği bu alâkaya çok müteşekkirim.»

Belediyenin tavsiyesi ile boyanan bu hususî binalardan başka resmî daireler de boyanacaktır. Soğuk çeşme tarafında eski Babıâlinin meşhur tarihî kapısı da çok kirlidir. Bu kapı ile etrafı defterdarlık tarafından boyatılacaktır.

İnhisarlar Vekili şehrimizde

Gümrük ve İnhisarlar Vekili bay Raif Karadeniz, dün 12 de, Ege vapurile şehrimize gelmiştir.

Yaralı kadın

Yarası gangran olduğundan hastanede öldü

Safranbolunun Yakacık köyünde Gülsüm adında bir kadın tarlada koyunlarını otlatırken hayvanlar o civarda İdris adında bir delikanlının bahçesine girmişlerdir. Bundan hiddetlenen İdris tabanca ile kadıncağızı kolundan ve bacağından yaralamıştır.

Gülsüm orada tedavi edilemeyince İstanbula getirilerek Sağlık yurdu hastanesine yatırılmıştır. Kadıncağız, yarası gangran olduğundan dün hastanede ölmüştür. Adliye doktoru B. Enver Karan tarafından yapılan muayene neticesinde Gülsümün cesedi morga kaldırılmış, ölüm vakası mahalli adliyesine bildirilmiştir.

Türk - Elen dostluk cemiyeti İstanbulda da şube tesis edecek

Atinada teşkil edilen Türk - Elen dostluk cemiyeti İstanbulda da bir şube tesisine karar vermişti. Bu maksadla Yunanistanın eski Ziraat Nazırlarından B. Bakkalbaşı şehrimize gelmiştir. Bu zat, şehrimizde cemiyetin bir şubesini teşkil edecektir.

Yerli mallar sergisi

Evvelki gece saat 19 dan itibaren halka açılan 11 inci Yerli mallar sergisi, bu sene 9 Ağustosta kapanacaktır. Sergi kalabalık olmaktadır. Pazartesi ve Perşembe günleri sabah saat sekizden 12 ye kadar sergiye parasız gidilecektir. Sergi komitesi, izdihama mani olmak için, diğer saatlerde sergiyi ziyaret için 5 kuruşluk bir dühuliye ihdas etmiştir. Sergide hergün 17,30 dan 20 ye kadar Şehir bandosu çalmaktadır.

İSTANBUL HAYATI

Kıyamet telâşı!

Zavallı halk!... Dünyanın bu karışık zamanında her an beynini tırmalıyan harp korkusundan çektiği ıztırap yetişmiyormuş gibi, Meksikada bir rasadhane müdürünün uçurduğu korkunç bir balon yüzünden yirmi dört saat üzüntü içinde kıvrandı.

Meksikanın Takubaya rasadhanesinin müdürü, Merih yıldızı dünyamıza çarpacak, diye bir palavra savurmuş. Bizim gazetelerden biri de, mal bulmuş mığribî gibi telleyip pullayıp bu havadisi birinci sahifesine yerleştirmiş... Korkunç havadis, sokaklarda, mahalle aralarında tesirini gösterdi. Yarın kıyamet kopacakmış diye her tarafı bir telâştır aldı. Çarşamba günü akşama kadar nereye uğradımsa ayni sözleri duydum:

— Bu gece dünyanın son gecesi imiş. Yarın kıyamet kopacakmış. Allah muhafaza etsin, bir tedbir de alamadık.

— Ben kararımı verdim. Bizim çocukları bodruma indireceğim.

Gece tramvayda iki delikanlıya rastldım. Neşeli neşeli konuşuyorlar:

— Hay Allah razı olsun şu ecnebi rasadhane müdüründen. Kıyamet kopacak, diye bir balon uçurdu, benim işime yaradı. Bizim büyük annenin ödü kopmuş. Akşam üzeri kardeşimle beni yanına çağırdı; «Çocuklar, artık son demlerimiz geldi. Şuracıkta beş on kuruşum var. Nasıl olsa kıyamet kopacakmış. Bari şu paraları götürünüz de bir hayra sarfediniz. Belki öteki dünyada mükâfatını görürüz» diye bir çıkın para çıkarıp vermez mi?...

Cebinden çantasını çıkardı, arasından beş, on liralık kâğıd paraların ucunu göstererek bir kahkaha attı:

— Şimdi ben paraları hayra sarfetmeğe gidiyorum. Sabaha kadar vur patlasın, çal oynasın. Kıyamet koparsa bari eğlence içinde ölelim.

İşittiğime göre, gece sabahlara kadar korku, heyecan içinde kıvrana kıvrana kıyamet bekleyenler olmuş.

Sabah erkenden sokağa çıktım. Bizim komşunun evinin önünden geçerken tahta kapı aralandı, ihtiyar kayınvalidesi beyaz örtülü başını uzattı:

— Oğlum, ne var, ne yok?... Tövbe, tövbe estağfurullah, kıyametten ne haber?...

Gülerek:

— Çok şükür, henüz birşey yok.

Dedim. Gülüşm kadıncağızı hiddetlendirdi galiba. Homurdanarak hiddetle kapıyı kapadı.

Gazinoda iki kişi konuşuyorlar:

— Dü ngece siz de kıyamet korkusu geçirdiniz mi?...

Burnunun ucu morarmış, başı bezlerle sarılı, şişman adam şiş gözlerini uğuşturarak homurdandı:

— Sus Allah aşkına. Kıyamet korkusu değil, kıyameti bizim evde kopardık. Nasıl olsa kıyamet kopacak diye geç vakta kadar meyhanede kalmıştım. Gece yarısından sonra eve girer girmez bizim hanım kızılca kıyameti kopardı. Benim kafam Dünya, dolma tenceresi de Merih yıldızı oldu. Hem öyle bir çarpış çarpıı ki, kıyamet kopsa bundan daha iyi idi.

Cemal Refik

Sıcaklık 32 derece

Dün İstanbulda hava evvelki günlere nisbetle biraz serindi. Termometre 32 dereceden yukarı çıkmamıştır. Rüzgâr cenuptan, bazan de şimalî garbiden esmiştir.

Bay Amcaya göre!...

— Şehirciliğe pek aklım ermez amma bay Amca, imar işlerinde halkın arzusu gözetilse daha doğru olur sanıyorum...

... O zaman bir şehir - hazır elbise gibi terzinin makasına göre değil, ısmarlama elbise gibi müşterinin ölçüsüne göre - içinde yaşıyanlara uygun yapılmış olur!..

... Meselâ halkın bir yerde durup dinlendiği görülüyor, değil mi...

... Hemen şehir plânında oraya bir kaç ağaç, bir iki kanape ile bir park yapmalı!..

B. A. — Bu zor mesele!.. O zaman adım başında bir umumî helâ yapmak, köprü üstünü iki geçeli kanapelerle doldurmak, her köşede bir pazar kurmak lâzım!...

Amerika Japonyaya karşı azimkâr vaziyet alıyor

911 tarihli ticaret muahedesini feshetti, bu suretle silâh ve mühimmat sevkine mani oldy

Japonya, Amerikanın kararını bir meydan okuma mahiyetinde tefsir ediyor

Vaşington 27 — Cümhuriyetçi âyandan Vandenberg, âyan meclisi hariciye encümenine bir takrir vererek Japonya ile aktedilmiş 911 tarihli ticaret muahedesinin feshini istemiştir. Encümen takririn teklifini hafta nihayetine bırakmıştır. Bunun üzerine Cümhurreisi B. Roosevelt ve Hariciye Nazırı B. Hull muahedenin feshine karar vermişlerdir. Bu hususta hazırlanan nota Vaşingtonda Japon sefirine, Tokyoda Amerika sefiri tarafından Japon Hariciye Nazırına verilmiştir.

Amerika - Japonya Ticaret muahedesinin feshi daha ziyade siyasî mahiyeti haizdir. Çünkü bu suretle Amerika Japonyaya silâh ve mühimmat gönderilmesine mâni olabilecektir. Ticaret muahedesi mucibince Japonya, en ziyade müsaadeye mazhar devlet muamelesi görecekti. Binaenaleyh başka memleketlere silâh ve mühimmat gönderilirken Japonyaya sevk edilmesine mâni olunamazdı. Şimdi ticaret muahedesi feshedilince Japonyaya silâh ve mühimmat gönderilmesine meydan verilmiyecektir.

Amerikada siyasî mülâhazalar sevkile ticaret muahedesinin feshi şimdiye kadar görülmemişti. Yalnız Fransız büyük inkılâbı esnasında bu tarzda bir hâdise olmuştu.

Amerikanın kararı İngiliz - Japon ihtilâfı üzerine hasıl olan vaziyetin neticesidir. Amerika siyasî vaziyeti yeniden gözden geçirmeğe lüzum görmüştür. Amerika Çinde açık kapı politikası hususunda ısrar edecektir. Diğer devletler ne vaziyet alırlarsa alsınlar Amerikanın bu hususdaki azmî katîdir. İcap ederse mukabelei bilmisil tedbirleri alınacaktır.

Amerika Japonyaya silâh ihracına mâni olarak zecrî tedbirler siyasetini tatbike girişmeden evvel Japonyanın politikasını tadil etmesi için 6 ay müddet bırakmaktadır. Bu suretle Amerika efkârı umumiyesinin Çinde birşeyler yapmak arzusu tatmin edilmiş olacaktır. Son zamanlarda bu arzu şiddetlenmiştir.

Diplomasi mahafil Amerikanın vaziyetini Japonyaya bir ihtar mahiyetinde telâkki ediyor.

Vaşington 27 (A.A.) — Japonya ile ticaret ve seyrisefain anlaşmasının feshi kongre mahfillerince tasvip edilmektedir.

Japonya, Amerikanın kararını bir meydan okuma mahiyetinde tefsir ediyor

Tokyo 27 (A.A.) — Verilen malûmata göre, Hariciye Nezaretinin Amerika işleri şubesi direktörü Yoşizava, Amerika maslahatgüzarına verdiği cevapta Japonyanın ticaret muahedesini fesih hakkında Amerika tarafından verilen kararı Japonyaya karşı ekonomik sahada meydan okuma mahiyetinde tefsir edebileceğini kaydeylemiştir.

Amerika kararının tebliği resmî mahfillerde elîm bir intiba hasıl etmiştir. Bu mahfiller Amerikanın İngiliz vaziyetinde hasıl olan zayıflamayı tevzin için bundan sonra Uzak Doğuda daha şiddetli bir politika takibine başlamasından korkuyorlar.

Tokyo 27 (A.A.) — Amerika maslahatgüzarı Dooman bugün öğle üzeri Hariciyeye gelerek Amerika işleri dairesi reisine 1911 tarihli ticaret muahdesinin feshi hakkındaki notanın metnini resmen vermiştir. Bu fesih altı ay zarfında meriyete girecektir.

Dooman, bunun sebebi olarak Amerika pamuk endüstriyellerinin Japon pamuklarının mübalâgalı bir şekilde ithaline şiddetle itiraz etmelerini göstermiştir.

Hariciye Nazırı Cümhurreisile görüştü

Vaşington 27 (A.A.) — Hariciye Nazırı B. Hull, umumî beynelmilel vaziyet hakkında Riyaseticümhur sarayında B. Roosevelt ile uzun uzadıya görüşmüştür.

Mumaileyh, bu görüşmenin esas noktalarının neden ibaret olduğunu söylemekten imtina etmiş ve bu görüşme hakkında herhangi şekilde beyanatta bulunmak icap ediyorsa bunnu riyaseticümhur dairesine aid bir mesele olduğunu söylemiştir.

Japonyada Amerikaya hücumlar

Tokyo 27 (A.A.) — Hochi gazetesi, Birleşik Amerikaya şiddetle hücum ederek Japon - Amerikan muahedenamesinin iktısadî sebeplerden dolayı feshedilmemiş olduğunu, çünkü iki memleket arasındaki iktısadî müvazenenin Amerikaya müsait bulunduğunu yazmaktadır. Şu halde İngiltereyi Japonya ile uzlaşma yolunda tevkif etmeğe matuf ve dostluğa münafi bir hareket mevzuubahistir.

Amerikanın kararının mânası

Vaşington 27 (A.A.) — Buradaki ilk intiba, Amerika Birleşik devletleri hariciyesinin Japonyaya bir ihtarda bulunmak ve Amerika Birleşik devletlerinin muhtemel hattı hareketi hakkında Japonyanın herhangi bir şüpheye düşmesinin önüne geçmek istemiş olduğudur.

Vaşingtonda bilhassa tebarüz ettirilen nokta muahedeyi heyeti umumiyesi itibarile denonse eden hükûmetin bu jestinin siyasî bir mahiyet arzetmesidir. Filhakika Japonyaya ihraç olunacak silâh ve her türlü endüstri maddeleri üzerine ambargo konmasını istiyen Pittman teklifinin tasvibini mümkün kılmak için, yalnızca en ziyade mazharı müsaade millet kaydinin denonse edilmesi kâfi idi.

Şurası da şayanı hayıttır ki Amerika Birleşik devletleri hükûmeti, bütün tarihinde ilk defa olarak bir ticaret muahedesini siyasî mülâhazalar sebebile denonse ve feshetmektedir.

Karı koca arasında

Jan Piyer karısını yaraladıktan sonra kaçtı

Dün Yeşilköyde bir yaralama vakası olmuştur. 14 Nisan sokağında 5 numaralı evde oturan (Fildman kızı) Sürpik adında bir kadın kocası Jan Piyer tarafından bıçakla üç yerinden ağır surette yaralanmıştır.

Öğrendiğimize göre, Sürpik orada bir yoğurtçudan yoğurt almakta iken kocası tarafından görülmüş. Sürpik eve gittiği zaman kocasının:

— Yoğurtçu ile ne konuşuyordun?

Suali ile karşılaşmıştır. Sürpik dükkândan yoğurt aldığını ve bu maksadla konuştuğunu söylemiş ise de kocası buna inanmamış ve kadını yaralamıştır.

Sürpik Balıklı hastanesine kaldırılmıştır. Jan Piyer vakayı müteakib kaçmıştır. Polis carihin izi üzerindedir. Bugün yakalanacağı ümid ediliyor.

Maliyede tayinler

Ankara 27 (Akşam) — Ankara, İzmir, Seyhan vilâyetleri merkezlerinde müteşekkil vergi itiraz komisyonları reisleri B. Mehmed Refik, B. Hasbi Kayıran ve B. Münir Polatay'ın 2692 sayılı kanun mucibince yeniden teşkil edilen mezkûr komisyon reisliklerine ibkaen tayinleri Vekiller Heyetince tasvib olunmuştur.

Ankara 27 (Akşam) — 3692 sayılı kanun mucibnce yeniden teşkil edilen vergiler temyiz komisyonu birinci reisliğine Kâzım Görkay, ikinci reisliklerine Tahsin Argun ve Nazif Köken (bina) ve âzahklarına da Lûtfi Örser, Rasim Kayılıbal (bina), Nafi Demirkaya, Hayreddin Taluy, Emin Ahmed (bina), Cemal Ahmed Yorulmaz, yedek âzalıklara da Ali Cemal Akluma, Talât Söger ve Esad'ın tayinleri yüksek tasdike iktiran etmiştir.

Fransız heyeti

Dün akşamki trenle Parise hareket etti

Orgeneral Huntziger Haydarpaşa istasyonunda

Orgeneral Huntzigerin reisliğindeki Fransız askerî heyeti, mihmandarlarile beraber dün sabah eksprese bağlı hususî vagonla Ankaradan şehrimize gelmiştir. Heyet istasyonda İstanbul kumandanı ve diğer askerî zevat tarafından karşılanmış ve motörle İstanbula geçerek Perapalas oteline inmiştir.

Heyet öğle yemeğini Fransız sefirile birlikte yemiş ve Boğazda bir gezinti yaptıktan sonra akşam Semplon ekspresile Parise hareket etmiştir.

Üzüm mahsulü

Bu seneki üzümler çok nefis ve hastalıksızdır

İzmir (Akşam) — Ege bölgesi kuru üzüm rekoltesi 65,000 ton tahmin edilmektedir. Bu seneki mahsul çok nefis ve hastalıksızdır. İncir mahsulü de bereketli ve çok iyidir. İncir bölgesinde devam etmekte olan poyraz rüzgârlarının bu sene, mahsulü erken erdireceği anlaşılmaktadır. İzmirde 19 Ağustosta incir, 21 Ağustosta üzüm piyasasının açılacağı tahmin edilmektedir. Bu yıl Avustralya üzüm rekoltesinde çok mühim bir noksan vardır. Bu sebeble İngilterenin, Türkiyeden mühim mikdarda üzüm satın alacağı tahmin ediliyor.

Yunanistandan gelen haberler, bilhassa Girid üzümlerinin çok bereketli olduğu şeklindedir. Geçen sene 11 bin 500 ton olan Girid üzüm rekoltesi, bu sene bir misli fazlasile 22 bin tonudr. Bu itibarla Yunan üzümlerinin, dış piyasalarda Türk üzümlerine rekabet edeceği tahmin olunuyor. Fakat son yıllarda bilhassa Almanya piyasasında üzümlerimize rekabet eden İran üzümlerinin vaziyetinden artık endişe edilmemektedir. Bunun sebebi, bilhassa son yıl içinde kalitelerinin bozukluğu sebebile İran üzümlerinin Almanyada hiç rağbet görmemesidir. Alman piyasalarında Türk üzümleri her cihetçe tercih edilmektedir.

Geçen yıl üzüm mahsulünden İzmir piyasasında ancak 2000 ton kadar stok vardır. Bu mikdar, yeni yıl fiatlerine tesir yapmaktan çok uzaktır. İhracatçılar, vadeli satışlara devam etmektedirler.

Vergi istinaf komisyonları

Vergi istinaf komisyonları şimdiye kadar Vali namına tevzif edilen belediye erkânından bir zatın reisliği altında ve Şehir Meclisinden müntehap zevattan müteşekkildi. Yeni çıkan bir kanuna göre komisyonlar başka hiç bir işi olmıyan muvazzaf bir reis ile yine muvazzaf iki âzadan mürekkep olacaklardır. Kanuna göre yeni bir kadro yapılacak ve tahsisat temin edilecektir. Bunun için 15 Ağustosta toplanacak olan Meclisten tahsisat alınacaktır. İstinaf komisyonu reislerine 90 lira maaş verilecektir.

Otomobille bisiklet çarpıştı

Dün bir otomobil kazası olmuş, 6 ncı daire ilerisinde Novotni birahanesi hizasında Süleyman oğlu Osmanın idaresindeki taksi otomobili fen tatbikat okulundan Salih oğlu Hamdinin kullandığı motosikletle çarpışmıştır. Hamdinin sol bacağı iki yerinden kırıldığından Gümüşsuyu hastanesine nakledilmiş hadise etrafında tahkikata başlanmıştır.

Büyükadada bulunan cesed

Hüviyeti tesbit edildi, denize düşüp boğulduğu anlaşıldı

Dün Büyükada sahilinde bir erkek cesedi bulunduğunu ve hüviyetinin tesbit edilemediğini yazmıştık. Zabıta tarafından yapılan tahkikat neticesinde bunun Osmanbeyde Afitap sokağında Hacı Yuvan apartımanında oturan Kasım oğlu Cemal adında 70 yaşında birine ait olduğu anlaşılmıştır.

İhtiyar Cemal bir hafta evvel Heybeliadaya gitmek üzere evinden çıkıp vapura binmiş, vapur Heybeli sahiline yanaştığı sırada kazaen denize düşmüştür. O zaman bulunamayan cesed evvelki gün meydana çıkmıştır.

Muayene neticesinde Cemalin denizde boğularak öldüğü anlaşıldığından gömülmesine ruhsat verilmiştir.

Taksim kışlasile müştemilâtı enkazının kıymeti

Taksim kışlası ile müştemilâtının yıktırılarak satılması ve bedelinin maliyeye devrine mukabil arsasının belediyeye terki hakkındaki kararın belediyeye teğliğ edildiğini yazmıştık.

Maliye tarafından teşkil edilen bir takdiri kıymet komisyonu kışla ile müştemilâtının enkazı için altmış bin lira kıymet koymuş, belediye fen heyeti ise enkaza kırk bin lira kıymet takdir etmiştir. Şimdi resmen teşkil edilecek bir komisyon son ve katî kıymeti tesbit edecektir. Komisyonun derhal teşkilile biran evvel işe başlaması için Vali Dr. Lûtfi Kırdar tarafından alâkadarlara emir verilmiştir.

Almanyadan gelen bir leylek

İzmir (Akşam) — Sındırgının Kocabey köyünde İsmail adında bir köylü, köy civarında dolaşırken yerde büyük bir leyleğin yattığını görmüş ve merak ederek yanına sokulmuştur. Leylek ölmüştü, fakat ayağında üç santim uzunluğunda, iki santim genişliğinde bir alüminyom levha vardı, B. İsmail, bu levhayı sökerek almıştır. Levhada leyleğin, Almanyadan geldiği anlaşılmıştır. Levha, muhacir kuşların nerelere gittiğini tetkik için çalışan müesseseler tarafından leyleğe takılmıştır.

Ankara Borsası

27 Temmuz 1939

Esham ve Tahvilât

Ergani	19.35
İzmir Esnaf ve Ehali bankası	6.—

PARA ve ÇEKLER (Kapanış fiatleri)

Londra	1	Sterlin	5.93
New-York	100	Dolar	126.665
Paris	100	Frank	3.355
Milâno	100	Liret	6.66
Cenevre	100	İsviçre Fr.	28.575
Amsterdam	100	Florin	67.705
Berlin	100	Rayşmark	50.835
Brüksel	100	Belga	21.52
Atina	100	Drahmi	1.0825
Sofya	100	Leva	1.56
Prag	100	Çokoslovak Kr	4.325
Madrid	100	Pezeta	14.035
Varşova	100	Zloti	23.8425
Budapeşte	100	Pengo	24.4525
Bükreş	100	Ley	0.905
Belgrad	100	Dinar	2.8925
Yokohama	100	Yen	34.62
Stokholm	100	İsveç Fr.	23.56
Moskova	100	Ruble	23.90

Bu gece

Nöbetçi eczaneler

Beyoğlu tarafı: Kalyoncukullukta Zafiropulos, Şairziyapaşa cadesdinde Hayredind Tav, Taksimde Taksim, Kurtuluşta Necdet Ekrem, Maçka caddesinde Maçka, Fındıklıda Mustafa Nail, Sarıyer: Osman.

İstanbul ciheti: Fatih: Hamdi, Karagümrük, Arif, Eminönü: Bahçekapıda Salih Necati, Bakırköy: Hilâl, Aksaray: Ziya Nuri, Fener: Balatta Hüsameddin, Kumkapı: Lâlelide Haydar, Küçükpazar: Yorgi, Samatya: Erofilos Çula, Alemdar: Divanyolunda Esad, Şehremini: Ahmed Hamdi.

Kadıköy: Pazaryolunda Namık, Moda caddesinde Nejad, Üsküdar: İmrahor, Heybeliada: Halk, Büyükada: Şinasi Rıza.

Ortaköy, Arnavutköy, Bebek, Beykoz, Paşabahçe, Anadoluhisarı, Tarabya, Yeniköy, Emirgân ve Rumelihisarındaki eczaneler her gece açıktır.

İstanbul tenis turnuası

Cumartesi günkü programı yazıyoruz

Beden Terbiyesi umum müdürlüğü tarafından tertip olunan ve cumartesi günü Dağcılık klübünde başlayacak olan İstanbul tenis şampiyonası müsabakasının programını yazıyoruz:

Saat 13,30 da: Semih - Estes, Rasih - Tiverius, Armali - Baskasi.

Saat 14,15 te: F. Fergar - Arevyan, Mir - Dorfani, Dr. İhvan - Parma.

Saat 15 te: Hasan A. - Tubini, Ziya C. - Demirtaş, Faruk - Kicling.

Saat 15,45 te: Fehmi - A. Şasa, L. Mamburi - Cakatapulos, Koçifi - C. Uluğ.

Saat 16,30 da: Jordanides - Jaffe, Şevket - V. Binns, E. Armitage - Şefik.

Saat 17,15 te: Benjamin - Kris, Berge - B. Cimcoz, M. Tunca - Zamagulos.

Saat 18 de: Riza Derviş - Lefteri, Nihat B. - S. Nemli, Parodi - Vitali.

Saat 18,45 te: Habib - Baldini, Palas - Bugeya, Orhan S. - Alçe.

Dikkat: Oyun saatinde hazır bulunmıyan oyuncular beş dakika sonra hükmen mağlûp sayılacaklardır.

Yüzme ve yelken müsabakaları

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi su sporları ajanlığından:

YÜZME:

1 — Yüzme bölge şampiyonluğu seçme müsabakaları 29 - 30 Temmuz Cumartesi ve Pazar günleri Beşiktaş klübü yüzme havuzunda yapılacaktır.

2 — Müsabakalara 29 Temmuz Cumartesi günü saat 15 de, 30 Temmuz Pazar günü saat 13 de başlanacaktır.

3 — Seçme müsabakalarına iştirak etmiyen sporcular bölge şampiyonluğuna girmek hakkını kaybederler.

4 — Jüri heyeti: Ahmed Fetgeri, Abdürrahman Benlioğlu, Riza Sueri. Hakemler: Sıtkı Eryar, Ali Riza Sözeralp, Bekir Macur, Hikmet Üstündağ, Nuri Bosut, Hüsameddin Güreli.

YELKEN:

1 — Mevsimin ilk yelken teşvik müsabakası 30 Temmuz Pazar günü Moda koyunda yapılacaktır.

2 — Müsabakalara saat 14 de başlanacaktır.

3 — Sicil talimatnamesi mucibince lisansı olmıyan hiç bir sporcu müsabakalara iştirak edemez.

4 — Yarışlar Beynelmilel yarış nizamnamesine göre yapılacaktır.

5 — Yelken rotası geçen senenin aynidir.

5 — Hakemler: Ahmed Fetgeri Aşeni, Abdurrahman Benlioğlu, Riza Sueri, Harun Ülman, Behzad Baydar, Mühendis Hüsameddin, Mühendis Naci, Ziya Kaptan, Celâl Gözen.

Doktor Şakir Ahmed

Kıymetli göz tabibi Dr. Şakir Ahmed muayenehanesinde eskisi gibi hastalarını kabule başlamıştır.

EVLENME

Doktor Süreyya Serter'in kızı Süheylâ Serter ile merhum Varşova konsolosu Hasan Kuntoğlu mimar Feridun Kunt'un nikâhları dünkü perşembe günü Eminönü Evlenme mumurluğunda güzide davetliler huzurunda icra edilmiştir. Genç evlilere sürekli saadetler dileriz.

Teşekkür

Sevgili aile reisimiz Hüseyin Erkan'ın çok acı ölümü dolayısile Cenaze merasimine bizzat iştirak eden ve gerek çiçek, telgraf, mektupla taziyette bulunan ehibba ve dostlarımıza ayrı ayrı teşekküre teessürümüz mani olduğundan teşekkürlerimizin sayın gazetenizle iblâğını dileriz.

Merhumun ailesi namına
Hasan Erkan

TİYATROLAR:

ERTUĞRUL SADİ TEK
Hailde Pişkin iştirakile
Cumartesi gecesi Bostancıda
FATOŞ Vodvil 3 perde

∴

EGE TİYATROSU TEMSİLLERİ
Nureddin Gençdur ve arkadaşları
28 Temmuz cuma akşamı
Şehremini İnşirah bahçesinde
İLERİ
Yeni zengin varyeteler

∴

CEMAL SAHİR
Bu akşam Ortaköy Emek bahçesinde
ilk temsil
MECHUL SERSERİ OPERETİ
Yarın gece Kumkapı Klüb bahçesinde

Sabırsızlıkla beklenen
BEŞİKTAŞ BAHÇESİ
ve SİNEMASI bu akşam umuma açıktır.
İlk film ***BÜYÜK VALS*** Orijinal İngilizce kopyası
1 Ağustos Salı günü akşam Şehir Tiyatrosundan HAZIM ve arkadaşları

BİR MUHASİP ARANIYOR

POLİTİKA

Ingiliz - Japon anlaşması

İngiltere Başvekili ile Londradaki Japon sefiri Tokyoda yapılan İngiliz - Japon anlaşmasının mahiyetini ilân ettiler. Bu izahata göre İngiltere Çinde Japonyanın geniş mikyastaki askerî harekâtının hususî bir vaziyet ihdas eylediğini kabul etmiş ve Japon ordusu kendi emniyeti ve mahallî asayişi muhafazaya mecbur olduğundan bunların icabatına İngilterenin uyarak Uzak Şarktaki memurlarına ve tebaasına o yolda emir ve talimat vereceğini bildirmiştir.

Uzak Şarkta İngilterenin Japonya ile anlaşmasından en ziyade memnun olan Fransadır. Fransızlar İngilterenin bütün kuvvetini şimdi Avrupaya temerküz ettireceğini düşünerek seviniyorlar. Ayni zamanda Uzak Şarkta yirmi milyon nüfusu olan Hindiçini Fransız müstemleke imparatorluğunun Tokyo anlaşması ile istilâ tehlikesinden kurtulmuş olması Paris hükûmetine geniş nefes aldırmıştır.

AKŞAM

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

Zenci hâkim kadın

Amerikalılar zencilere hâlâ iyi gözle bakmazlar; hattâ birçok hallarda zencilerin vagonları ayrıdır, bir çok şehirlerde zenciler beyazların girdikleri lokantalara girip oturamazlar.

Buna rağmen Yale üniversitesi mezunlarından zenci bayan Bolin bir kaç sene evvel New - York belediyesi hukuk müşavirliğine tayin edilmiştir.

Geçen hafta New - York belediye reisi bayan Bolin'i bir mahkemeye hâkim tayin etti. Bu mahkeme ayrılık davalarına bakan bir mahkemedir ve baş vuranlar da zencilerdir. Amma Amerikada hâkimlik koltuğuna oturan ilk kadınbayan Bolin'dir.

Bayan Bolin bu yeni vazifesinde ayda 12,000 dolar alacaktır.

Turneye çıkan sanatkârlar

Komedi Fransez sanatkârları cenubî Amerikaya turneye çıktılar. Rio - dö - Janeiroda çok rağbet gören sanatkârlar, seyahatlerini uzattılar, Boenos Ayrese de gittiler.

Ne de olsa, cenubî Amerikada da Fransızcayı bilenler pek çok olduğu için Komedi Fransezin bu turnesi tabiî görülür.

Fakat Atina devlet tiyatrosu artistleri de seksen kişilik bir kadro ile Avrupa turnesine çıktılar. Sanatkârlar birinci mevki yataklı vagonla seyahat etmekte, gittikleri şehirlerin en büyük otellerinde oturmaktadırlar.

Ufak tefek malûmat

Avrupada otuz milyon radyo cihazı işlemektedir. Hesap etmişler: Dört keçi bir inek kadar süt veriyor ve bir inekten daha az gıda ile besleniyor.

Almanyada balıklardan yumurta akının yerini tutan bir madde istihsal ediliyor.

Bir asır zarfında bilârdo 300,000 filin öldürülmesine sebep olmuştur. Malûm ya, bilârdo bilyaları fildişinden yapılır.

Ayancıkta seylâp

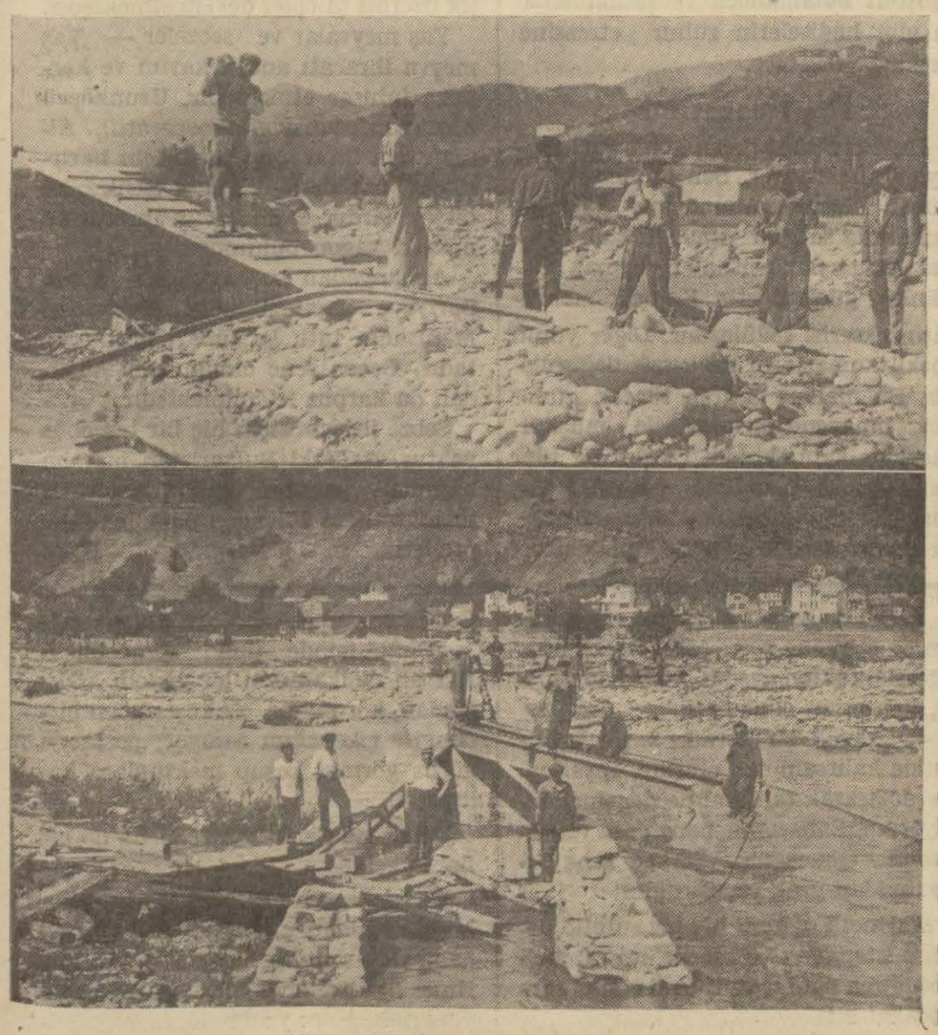

Ayancıkta harap olan iki köprü

Ayancık (Akşam) — 17 temmuz 939 pazartesi günü saat tam birde taşan Ayancık çayı Zingal şirketi imtiyaz çerçevesi dahilindeki Zından ve Çangal orman mıntakalarında şirketin tesis ve inşa etmiş olduğu orman nakliyat ve tesisatından olan sulu ve kuru sürütme oluklarını, dekovil hattını ve köprülerini heyeti umumiyesi itibarile yüzde 75 nisbetinde harap etmiştir.

Çayın sabahleyin erken taşmasından dolayıdır ki insan ve hayvan zayiatı olmamıştır. Hat güzergâhında bulunan yazıhane, telefon dairesi, erzak ve levazım anbarlarını da alıp götürülmüştür.

Merkezde çay içerisinde şirket memur, müstahdem ve işcilerinin ikamet etmekte oldukları binalardan bir kısmına su girmişse de hiç bir zayiat olmamıştır. Yalnız elektrik direkleri yıkıldığından kasaba ve şirket memur evlerine elektrik cereyanı verilememiştir. Kasaba bugünden itibaren aydınlatılmıştır.

Şirket dünden itibaren suyun azaldığı mıntakalarda geniş mikyasta faaliyete başlamıştır. Gönderdiğim resimlerden de anlaşılacağı gibi bilhassa orman nakliyatını temin eden dekovil hattının biran evvel ikmaline çalışılmaktadır.

Sel tahribatı şu şekilde tesbit edilmiştir: 75 kilometre uzunluğunda oluk hatları, 180 adet beton ve demir dekovil, 11 kilometre uzunluğunda potrel köprü harap olmuştur.

Bal yapan arıların iğneleri kuvvetli bir müdafaa silâhıdır, fakat...

Arılar hakkında dikkate şayan bir etüd neşredilmiştir. Bunda bazı garip noktalardan bahsedilirken arıların şeker hırsızlığı hakkında da malûmat verilmektedir. Bu yazının bazı kısımlarını naklediyoruz

İnsanlar, böcekler arasında en ziyade arılar hakkında tetkikat yapmışlardır. Çünkü dünyada böcekler içinde en ziyade insanların işine yarayanı arılardır.

Arılar malik oldukları iğneler sayesinde gerek insanlara gerekse hayvanlara karşı kendilerini mükemmel surette korurlar. Fakat tabiatın yarattığı bu tesirli müdafaa vasıtası yakından tedkik edildiği takdirde her nedense büyük bir kusuru olduğu anlaşılır. Çünkü arı iğnesi düşmanın bir tarafına sokulmağa yarıyacak gibi dümdüz ve sipsivri değildir. İğnenin arkaya doğru çevrilmiş kancaya benziyen bir kıvrıntısı vardır. Onun içindir ki iğne bir kere bir yere saplandıktan sonra onu çıkarmak, hiç olmazsa kolayca çıkarmak kabil değildir.

Bir arı birisini soktuktan sonra bu sebepten dolayı kendisi de o yere bağlanır kalır. Oradan tekrar kurtulabilmesi iğnesinin merbut olduğu vücud parçasını koparıp soktuğu yerde bırakmasına mütevakkıftır. Tabiî böyle bir arı artık kötürüm kalır. Soktukları iğneyi çıkaramıyan ve olduğu yerde bırakıp kaçan arıların hadiseden iki saat sonra, hattâ daha evvel de, öldükleri bir çok tecrübelerle sabit olmuştur. Hattâ soktuktan sonra iğnelerini çıkarmağa muvaffak olanların bile kısa bir müddet zarfında öldükleri müşahede edilmiştir. Bir arı esarette ancak beş saat yaşıyabiliyor, ondan sonra yalnızlığın verdiği üzüntü içinde ölüyor.

Şu halde arı iğnesi tabiat tarafından pek kusurlu olarak yaratılmış bir müdafaa vasıtası olsa gerektir. Çünkü birisini öldürmek üzere ateş ettiğimiz kurşununu gelip kendimize isabet ettiren bir rüvelver tasavvur edilebilir mi? Esas itibarile böyle bir müdafaa âleti silâh sayılabilir mi? Her halde sayılmaz. Demek ki tabiat bu işte bir yanlışlık yapmış oluyor.

Tabiiyat âlimleri bu mesele ile derinden derine meşgul olmuşlar, fakat işin içinden bir türlü çıkamamışlardır. Bunlar tarafından ortaya atılan nazariyeler içinde en akla yakın olanı şudur: Bize bugün bal yapan arıların asıllarını, nesillerini yabani arılarda aramak lâzımdır. Bunların iğnelerinin uçları sipsivridir ve bu iğneyi hiç bir zarar görmeden yüzlerce defa kullanabilirler. Bu arılar her ne kadar çiçeklerin usareleri ve tozlarile gıdalanırlarsa da, diğer böcekleri iğnelerile sokarak yarı ölü bir hale getirdikten sonra yumurtalarını da çerez olarak yemekten hoşlanırlar.

Bu yabani arıların bir kısmı ihtimal ki bu daimî böcek kıtali yüzünden iğnelerini kullana kullana uçlarını aşındırmışlar ve uçlarında birer kanca peyda olmasına sebebiyet vermişlerdir. Bu vaziyet karşısında artık böcek öldürerek onların yumurtalarını yemekten vazgeçmişler ve yalnız çiçek usaresi ve tozu ile geçinmeğe mecbur kalmışlardır. Bu sayede bugün ballarını yediğimiz ehlî arı cinsi meydana gelmiştir.

Yabani arıların böyle yeni bir hayata alışmaları nazariyesine kolayca inanmak kabil olmıyacak gibi görünüyor. Halbuki hakikatte arılar kendilerine mümkün olduğu kadar fazla gıda biriktirmek için her türlü çareye baş vurmaktan geri durmamaktadırlar. Hattâ bunun için büyük mikyasta hırsızlık yoluna sapmıya bile hazırdırlar. Onların bu hırsızlık sanatını bilen bazı açıkgözler bir kere arıları âlet ederek şeker bile çalmağa muvaffak olmuşlardır. Hadise şundan ibarettir:

Bir aralık Paris civarındaki şeker tasfiyehanelerine bir çok arı kümeleri ariz olur. Her tarafta yığın halinde duran şekerlerin üzerlerini kaplıyan bu arılar şeker tanelerini birer birer aşırıp kovanlarına götürmeğe başlarlar. Bu tasfiyehanlerden birinin sahibi az zaman zarfında otuz bin frank kadar zarar eder. Bu arıların nereden geldiği uzun uzadıya araştırıldıktan sonra mesele nihayet aydınlatılır. Tasfiyehanelerin yakınında bir çok arı kovanları bulunduğu ve bunların bazı açıkgözler tarafından tasfiyehanelerin şekerlerinden istifade etmek üzere oraya yerleştirildiği tesbit olunur. Nihayet, dünyada misli görülmemiş olan bu şeker hırsızlığına bir nihayet vermek için Paris zabıtası o kovanların oralardan kaldırılması için tebligata mecbur olur.

Fransanın Nantes şehrinde de bazı arıcılar oradaki şeker fabrikalarının mevcudiyetinden istifadeye kalkışırlar. Fakat, tasfiyehane sahipleri daha kurnaz çıkarak hemen binalarının kapılarına ve pencerelerine sık örgülü teller geçirirler. Bu yüzden arılar şeker çalamayınca Nantes'da mevcud 1500 arı kovanının binden fazlası faaliyetini tatile mecbur olur. Biraz sonra ancak 8 kovan kalır. Meğerse arılarını çiçekle besliyen yalnız 8 kovan sahibi bulunuyormuş!

Dedikodu yüzünden

Hiddetli bir kadın komşusunu makasla yaraladı

Beşiktaşta oturan Ayşe ile ayni mahallede oturan Hayriye arasında ehemmiyetsiz bir dedikodu yüzünden kavga çıkmış, Hayriye bu kavga esnasında hiddetini yenemiyerek eline geçirdiği bir makasla Ayşeyi sırtından yaralamıştır.

Yaralı kadın Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, Hayriye hakkında takibata girişilmiştir.

Valinin Şiledeki tedkikleri

Şile (Akşam) — Geçenlerde buraya gelen vali B. Lûtfi Kırdar bir çok işlerle yakından alâkadar olmuş, bu arada plâjı, mektebi gezmiştir. Öğrendiğimize göre vali Üsküdarla Şile şosesinin kazaya gidiş kısmındaki bir kilometrelik yolun asfalt döşenmesi için emir vermiştir.

Ayrıca bu asfalt yolun güzergâhında bulunan hükûmet ve Parti Halkevi binaları önündeki bahçeler de park haline getirlecektir. Bu hususta İstanbul parklar müdürü B. Reşad tedkikatta bulunmuştur.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Şehrimizin misafiri olan Romanya kralı KRAL KAROL

Romanya kralı ikinci Karol ile oğlu ve veliahtı Mişel dün limanımıza gelmişlerdir.

İkinci Karol, 1893 tevellütlüdür ve birinci Ferdinandın oğludur. Cihan harbi esnasında liva kumandanı sıfatile muharebeye iştirak etti. Budapeşteye yürüyen orduda bulundu Sonra general rütbesile deniz ve hava müfettişi oldu.

Prens, Yunan kralı Konstantinin kızı prenses Helen'le izdivaç etti ve 1921 de doğan oğlu Mişel'e hükümdarlığı bıraktıysa da sonradan Romanya tahtına dönmüştür.

Kral Karol, çok canlı, hayatiyetli bir zattır. «Şayed kral olmasaydı mutlaka mühendis olurdu!» derler. Fenle, okumakla, sanayii nefise ile bilhassa sporla ve spor teşkilâtile fevkalâde alâkadardır.

Onun bütün bu heves ve meşgalesi Rumen karakteridir; fakat bilmukabele Rumen karakteri üzerine müessir olmuştur. Ferdiyetçi hayatın, sporun, izciliğin, havacılığın Romanyada bugünkü yüksek mevkii kral sayesindedir.

İkinci Karol bilhassa ava meraklıdır. Nakış yirmi derecede sarayından çıkarak, tüfek omuzda av peşinde gezdiği, ertesi sabah dinç ve pürsıhhat uyanarak yine fikrî meşgalelerile uğraştığı görülür. Kral, izciliğin müşevvikidir. Tayyareyi ve otomobili pek sever. Oğlunu da kendi gibi yetiştirmektedir.

Romanya Kralı ikinci Karol ve veliahdi

İskemleyi kafasına vurdu

Kartalda kahveci Alî ile Suad adında bir amele dün kahve parası yüzünden kavga etmişlerdir. Kavgada Suad bir iskemle ile Alinin başına vurarak tehlikeli surette yaralamıştır. Vakaya zabıta el koymuş, yaralı Ali baygın bir halde Nümune hastanesine kaldırılmıştır. Suad yakalarak tahkikata başlanmıştır.

Et nakliye işleri

Et nakliyat işlerinin belediyeye devri hakkındaki kanun bugünlerde Resmî Gazete ile neşredilecektir. Belediye şimdiden lâzım gelen hazırlıkları yapmıştır. Kanun neşredilir edilmez icab eden nakliye vasıtaları alınacak ve et nakliyatı mezbaha idaresi tarafından idare edilecektir.

Merihteki insanlarla muhabere etmek kabil olabilecek mi?

Senelerdenberi Merihten ziyadar arza ziyadar işaretler veriliyormuş

Bu işaretlere mukabele için 50 milyon mum kuvvetinde bir projektöre ihtiyaç vardır. Fransada 2 milyar mumluk projektör varmış

Son günlerde bazı gazeteler Merih yıldızının arzın pek yakınından geçeceği ve bu geçişten bazı heyetşinasların endişe ettiklerini yazmışlardır. Bu hâdiseden bahseden İntransigeant diyor ki:

«Meşhur Merih yıldızı, «korku» ve «dehşet» manasına gelen iki peyki ile beraber, 27 temmuz gecesi tam arzın karşısına gelecek yani yalnız bir saniye güneşi arza vasleden ideal bir hat üzerinde bulunacak.

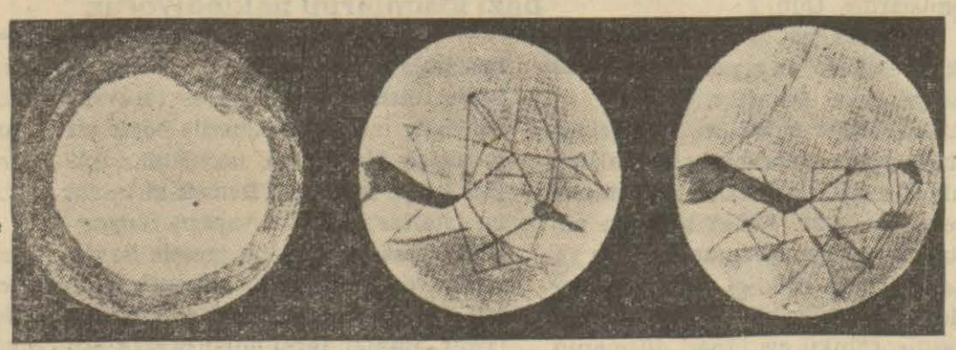

Merih yıldızının teleskopla üç görünüşü

Fakat heyetşinasların merak ve tecessüsünü kamçılayan bu nadir tesadüf değildir. Haftanın asıl mühim vakası, Merihin on beş senedenberi arza bu kadar yaklaşmamış olmasıdır. Adi zamanlarda Merih arzdan 228 milyon kilometre uzakta bulunuyor. Birkaç güne kadar arzdan ancak 58 milyon kilometre uzakta bulunacaktır. Ve esirde ziyadar bir nokta gibi görünecektir.

Önümüzdeki geceler, bütün dünya rasadhanelreinin büyük teleskopları, gökyüzüne çevrilecek ve bütün heyetşinaslar, Merihin esrarına nüfuz etmeğe çalışacaklardır. Acaba Merih sırrını faşedecek mi?

İlmin bugünkü şeklinde Merih hakkında bilinen şey, Merihte günün arzdaki kadar yani 24 saat, 37 dakika ve 23 saniye sürdüğüdür. Fakat Merihte senenin uzunluğu, bizimkinin takriben iki misli yani 687 gündür.

Bu, Merihteki insanların bizden iki misli fazla yaşadıklarını mı, yoksa, bizden iki misli daha az ihtiyarladıklarını mı ifade eder?..

Merihte insan yaşayıp yaşamadığı henüz malûm değildir. Bazı heyetşinaslara göre Merihte hava şartları insanların yaşamasına müsaid değildir. Filhakika Merihte hattı üstüvada hararet sıfırdan aşağı 15, ve kutuplarda sıfırdan aşağı 100 derecedir. Teleskopla bakıldığı zaman Merihte tatlı bir kızıllık, bereketli bir yeşillik ve yahud kıpkırmızı dağlar görülür.

Diğer bazı heyetşinaslara göre Merihte insanlar vardır. Binaenaleyh Merih seyyaresi esrar ile kaplıdır. Merihde yaşıyan insanlardan ilk işareti alacak heyetşinas için birçok nakdî mükâfatlar vadedilmiştir. Acaba bu mükâfatlardan biri şimdi kazanılabilecek mi? Merihteki insanlar, bizim arza, ayni merak ve tecessüsle mi bakıyorlar? İlk söz söyliyecek olanlar, onlar mıdır? Dillerini anlıyacak mıyız? Biz de onlar cevap verebilecek miyiz?»

Geçen asrın sonlarına doğru bazı heyetişinaslar Merih yıldızının birçok noktalarında ziyadar işaretler görmüşlerdir. Bir takım âlimler görülen ziyaların Merihlilerin bize verdikleri işaretler olduğunu iddia etmişlerdir. Bu iddiaya göre Merihte yeryüzünden fazla medeniyet varmış. Onlar dünyanın meskûn olduğunu anlamışlar ve bizimle muhabere tesis için çok kuvvetli projektörlerle işaretler vermeğe başlamışlar.

Bu tez üzerine uzun tedkikler yapılmış ve neticede görülen ziyaların karlı dağlara ışığın aksinden ibaret olduğu meydana çıkmıştır. Buna rağmen Merihlilerin bize işaret verdikleri iddiasında israr edenler vardır. Bunlar biran evvel yeryüzünden de mukabele edilmesini istiyorlar.

Merih yıldızında görülebilmesi için 50 milyon mum kuvvetinde bir projektöre ihtiyaç vardır. Halbuki Paris civarında Valerien dağında 2 milyar mum kuvvetinde müthiş bir projektör mevcuttur. Şimdi bu projektörden istifade edilmesi ve Merihlilerin nezaketine mukabelede bulunulması isteniliyor. İlk görüşme bu suretle ışık teatisi şeklinde olacak, Merihte hakikaten insanlar varsa sonra bir konuşma dili bulunacaktır.

Bakırköy resim sergisi

Bakırköy Halkevi Ar şubesinin açtığı ikinci resim sergisi büyük bir rağbetle karşılanmış ve birçok meraklılar ve halk tarafından ziyaret edilmiştir. Sergide Halkevi üyelerinden beş genç ressama ait 67 resim teşhir edilmiştir. Yukarıdaki resim, sergide teşhir edilen resmleden bazılarını göstermektedir.

Haftalık piyasa

Piyasada faaliyet artıyor - İhracat maddelerimizin vaziyeti

Piyasada gün geçtikçe hararetli muameleler beklenmektedir. Hububat vaziyeti bilhassa buğday vaziyeti tahakkuk etmiştir. Evvelce de yazdığımız gibi buğday rekoltemiz geçen seneden noksan değildir. Yalnız kuru meyvalarımızın ne şekil alacağı henüz belli değildir. Kuru meyvalarımızdan fındık mahsulü geçen seneye nisbetle 15 milyon kilo kadar fazladır. Fakat satış şartları hakkında taayyün etmiş bir şekil mevcud değildir. Malûmdur ki fındık satışları bu mevsimde alivre olarak alınıp satılır. Alman firmaları tarafından alivre satışlar başlamamıştır. Esasen Alman firmaları, piyasada ilk defa olarak müdahale eden ve fiatlerle alâkadar olan firmalar değildir. Bu firmalar, piyasanın daha ziyade gevşek olmasını arzu ederler. Bu itibarla fiatlerin günün birinde düşkünlük ihtimalini göz önünde tutarak, piyasa açılır açılmaz veyahud piyasa açılmadan evvel, piyasa ile alâkadar olmazlar.

Alivre satışlarda bütün ümid, Fransız firmalarındadır. Fakat Türkiye - Fransa arasında, Pariste başlıyan ticaret anlaşması müzakereleri henüz devam etmektedir. Hususî gelen haberlere göre iki taraf arasında ihtilâfı mucib olacak derecede esaslı bir mevzu yoktur. Türk heyeti, Fransa ile daha geniş ticaret münasebetleri tesis etmek arzusundadır. Bütün bu müzakereler katî bir şekil almadığı için kuru meyvalarımız üzerine alivre muamelelerin başlamamasını tabiî görmek lâzım... Maamafih alivre satışlar da, fındık ticaretinin esasını teşkil eden bir mevzu değildir.

Alivre satışlar için İzmirde de bir muamele yoktur, her sene bu mevsimde üzüm üzerine alivre muameleler yapılırdı. Esasen bu seneki üzüm mahsulü geçen seneden çok azdır. Bu itibarla üzümlerimizin müşteri bulamaması ve satılamaması gibi hadiselerin zuhur etmesine ihtimal verilemez.

Dış ticaretimiz

Dış ticaretimizde en geniş yeri kaplıyan Almanyadır. Son günlerde hububat üzerine Almanyaya mühim mikdarda satışlar yapılmaktadır. Fakat Almanyadan ithalât yapmak imkânları güçleşmiştir. Kauçuk mamûlâtın ekserisi sellülozdur. Diğer yünlü, ipekli kumaşların da evsafı değişmiştir. Bu malları getiren tüccar, gümrük muayene memurlarile müşkül mevkide kalmaktadır. Çünkü bir tüccar, kauçuk mamûlât getirdiği zaman, bunun gümrük kimyahanesinde suni ipek olduğunu görmektedir.

Demire müteallik maddeler için ithalât imkânları da azalmaktadır.

Amerika ile olan ticarî münasebetlerimiz de ümid edildiği kadar canlı değildir. Halbuki Türkiye - Amerika ticaret anlaşması yapıldığı zaman, tüccar büyük bir ümid içinde kalmıştı. Bilhassa Amerikan ithalât eşyasını tercih eden ithalât tacirleri... Bütün bunlardan başka, sanayi erbabı da Amerikadan, ham deri getirecekti, fakat bu malları almak için ortada, Amerika için döviz yoktur. Amerikaya kuru meyva iharcatı başladığı zaman, vaziyetin değişeceğini ümid ediyoruz. Fakat bu da kâfi gelmiyecektir. Amerikadan mal aldığımız kadar, Amerikaya mal satmıyoruz.

İngiltere ile aramızdaki ticarî münasebetlerin artacağına dair büyük bir ümid vardır. İngiliz firmalarının Ege mıntakasından geçen seneye nisbetle bol miktarda kuru meyva satın alacağından bahsedilmektedir.

İhracat maddelerimizin vaziyeti

Yukarıda da yazdığımız gibi, bu mevsimde en ziyade hubdbat üzerine iş olmaktadır. İhracat Almanyaya yapılmaktadır. Arpa, İtalya ve Belçikaya satılmaktadır. Kuru sebzelere gelince, bugünlerde en ziyade satılan kuru bakladır. Bu seneki kuru bakla rekoltemiz geçen seneye nisbetle daha çoktur. Hatay anavatana iltihak ettiği için Hatayın bakla rekoltesi de umumî rekolteye ilâve edilmektedir. En ziyade alıcı olan Fransa ile Almanyadan bu hararetli satışlar devam edecek olursa stokların pek yakında elden çıkacağına şüphe yoktur.

Dokuma ham maddeleri — Tiftik ve yapağı piyasasında hararetli satışlar devam etmektedir. En ziyade ihracat Almanyaya ve biraz da İngiltereye yapılmaktadır. Son zamanlarda Sovyet ticaret mümessilliği gene piyasa ile alâkadar olmaktaydı, diğer taraftan Çekoslovakyadan da yapağı ve tiftik üzerine talepler devam etmektedir.

Yaş meyvalar ve sebzeler — Yaş meyva ihracatı ancak kavun ve karpuza inhisar etmektedir. Uzunköprü kavun müstahsilleri kooperatifi, Almanyaya ihracat yapmak için hazırlıklara başlamıştır. Fakat eksik olan birşey vardır. O da kavun ihracatına müsaid vagon bulunmaması...

Almanyadan başka kavun ihracı Suriyeye yapılmaktadır. Suriyeden Manisanın tatlı kavunları aranmaktadır. Geçen sene olduğu gibi Mısırdan da karpuz istenilmektedir.

Sebze ihracatı için hiç bir teşebbüs yoktur. Halbuki Bulgaristan mevsim başından şimdiye kadar muhtelif memleketlere 80 vagon domates ihraç etmiştir.

H. A.

Tefrika No. 21

SEVİLEN KADIN

Büyük macera romanı

Nakleden : (**Vâ - Nû**)

Doktor hastasına lâzımgelen tedavileri yaptıktan sonra ona bir kaç damla morfinli ilâç içirterek:

— Yatın, uyuyun!... - dedi.

Çok zayıf ve yorgun olan kızcağız derhal gözlerini kapayarak derin bir uykuya daldı. Büyükannesi yorganı, yastıkları düzeltti. Sonra:

— Şimdi ne yapacağız? - diyen hekime tereddüt etmeden:

— Kolay, bununda çaresi var! - cevabını vererek Fetanetin yanına gitti:

— Sen çocuk istiyordun?

— Evet efendim.

— İşte bunu al!

— Peki amma bu saatte ne yapayım?

— Bayram arabayı hazırlar. Seni İstanbula götürür. Teyzezadenin madamına teslim edersin, kendi çocuğu ile beraber büyütsün... Onunki de kız galiba!

— Kız efendim... İsmi Sara!

— Lokanta açacak parayı da verirım. Hemen Ayvalığa gitsinler.

Biran düşündü, sabırsızlanıp omuzlarını silkerek:

— Aman aklıma isim gelmiyor... Bu da Suzan olsun... Ne çıkar?

— Başüstüne efendim.

— Haydi git, Bayram ağaya haber ver. Elini çabuk tutsun. Ben Necilenin yanına gidiyorum. Suzinak bana yardım eder. Sen derhal usulle sıvış... Çantamdan lâzım gelen parayı al... Haydi çabuk!

Biçare lohusa uyandığı zaman arkası sıra giden arabalar çiflikten çok uzaklaşmıştı.

Sabahleyin atların terini, köpüğünu gören seyisler merakla sebebini sordular. Bayram ağa:

— Küçük hanım hastalandı. Acele ilâç lâzım oldu... gibi sözler homurdandı.

Âdeta ölümden kurtulan Necilenin konuşmak şöyle dursun nefes almağa bile mecali yoktu. Baş ucundan büyükanne endişe ile bekliyordu.

On gün müddetle Kadri bey ölümle mücadele etti. Bütün bilgilerini, bütün gayretini canla, başla sarfediyordu. Gece gündüz çiflikten ayrılıyor. Sabahlara kadar hastasının başında bekliyordu.

Çiflikteki adamlar arasında küçük hanımın rahatsızlığı bazı dedikoduları mucip olduysa da sır o kadar iyi gizlenmişti ki, esası kimse keşfedemedi. Hep yürütülen fikirler tahminden ibaret kaldı.

Öte yanda Cemil, artık iyileşmiş; evine gitmek üzere idi. Bir akşam Kadri bey delikanlıya gizlice bir kâğıd verdi. Bu Necilenin acele karaladığı bir tezkere idi.

Çocuklarının öldüğünü, kendisi için bu halin müthiş bir dersi ibret olduğunu söyliyerek veda ediyordu.

Genç kız iyileşince, tabiî, ilk iş olarak evlâdını görmek istemişti. Mihrinur hanımefendi bin itina ile vaziyeti izah etti:

— Yavrum... Mukadderatın önüne geçilmez... İkiz doğurdun. Ekseriya bu şekilde dünyaya gelen çocuklar yaşamaz... Ne yapalım? Allah sana ömür versin! Gene şükret... Cenabıhak sana acıdı da böyle babasız çocukları başına bırakmadı.

Necile sessiz sessiz ağlamıştı. Sonra sevgilisini haberdar etmek için yazdığı kâğıdı doktora vermişti.

Cemil bu haberi aldığının ertesi günü ev sahibine pek çok teşekkürler ederek köşkten ayrıldı. Acıbademe gitti, babasının elini öptü:

— Büyük bir derdim var. İstanbulda kalırsam deli olurum. Dışarlarda dolaşarak talihimi de denemek istiyorum. Babacığım, bana para ver seyahata çıkacağım... Birkaç sene İstanbuldan uzak yaşıyacağım!

Kıymetli oğlunu hiç bir suretle üzmek istemiyen ve zaten muvazeneli olduğuna kani olan Hüsnü efendi muvafakat etti.

Bir hafta sonra Cemil Mısıra müteveccihen hareket ediyordu.

Güverteden bakarak, gitgide kaybolan İstanbulun hayalini seyrederken kendi kendine:

«— Ya çok zengin olarak avdet edeceğim; yahud hiç dönmem!» diyordu.

***

Gerek doğum sarsıntısı, gerek manevî üzüntüler, Necileyi oldukça hırpalamıştı. Uzun müddet ölümle hayat arasında mücadele ettikten sonra artık tamamen nekahat devrine girdi.

Çifliğin sükûtu, ıssızlığı şimdi onun hasta ruhunu dinlendiriyordu. Burada kışı geçirmek, hattâ yazın da kalmak istiyordu. Büyükannesi de bu arzusuna mümanaat etmiyordu. Maamafih genç kızın buralarda kalmak isteyişinde başka bir maksad da vardı. Cemilden aldığı sert mektuba rağmen hâlâ içinde ümid sönmemişti. Her an delikanlının bir ağacın arkasından, koruluğun bir köşesinden birdenbire çıkacağını sanıyor; postacıyı görür görmez koşup mektuplara bakıyordu.

Fakat ne Cemil göründü ne de bir haber geldi.

Kadri Ahmed bey ise artık tamamen köşkün adamı olmuştu. Çok kurnaz oaln, ve insanı bir bakışta tartan Mihrinur hanımefendi bile, bu fıçı gibi yuvarlak, güler yüzlü adama kapılmış; bütün mânasile ona itimad etmeğe başlamıştı. Kar, yağmur, çamur demez; doktor, koşar gelir; neşesile, iki kadının hayatına canlılık verirdi. Hele Necile için onun mevcudiyeti büyük bir teselli oluyordu, zira genç kız ancak onunla derdleşebiliyor, bütün düşüncelerini söyliyebiliyordu.

Cemilden ses sada çıkmadığını görünce kızcağız gene sevgili doktoruna müracaat etmeğe karar verdi.

Yalnız kaldıkları bir sırada çekingen bir eda ile:

— Doktor!.. - diye söze başladı; fakat mahcubiyetinden yanakları kızararak sustu.

Kadri bey, kızın birşeyler söylemek istediğini anlıyarak şefkatlı bir eda ile:

(Arkası var)

(0100)

B. Hudson anlatıyor

Alman delegesi Wohltat ile nasıl temas etmiş, neler görüşmüşler?

Iki hükûmet adamının tedkik ettikleri plânın esaslı noktalarını yazıyoruz

Petit Parisien gazetesinin Londra muhabiri bildiriyor: İngiliz, Kabinesine dahil olmıyan bir hükûmet adamının umumî bir silâhsızlanma plânına muvafakat etmesi şartile Almanyaya para ikrazı teklifinde bulunduğu hakkında üç gündenberi dolaşan şayialar doğrudur. Bu teklifi yapan İngiliz haricî ticaret müsteşarı B. Hudsondur. Kendisne bu teklifte bulunulan zat da Alman Kabinesinde, B. Hudsonunkine müşabih bir mevki işgal eden Dr. Wohltattır.

B. Hudsonun nazır payesi vardır. Fakat kendisi Kabineye dahil değildir. Hatırlarda kaldığı cihetle, Almanya ticaret dampiğine devam ettiği takdirde İngilterenin aynı yolda mücadeleye girişeceğini ve Almanyayı kendi oyunile yeneceğini geçen kânunuevvelde beyan etmiş olan B. Hudsondur.

Gene şunu hatırlatmak faydadan hali değildir ki B. Hudson, İngiliz silâhlanma programının tatbikinde gösterilen betaetten dolayı, geçen kânunuevvelde B. Chamberlain nezdinde şikâyette bulunmuş ve istifalarını vermeği teklif etmiş olan nazırlar grupuna dahildi. Bütün bunlar, B. Hudsonun bozguncu bir zihniyeti olmadığını gösterir.

B. Hudson, Dr. Wohltata teklif ettiği plân gazetelerde ve siyasî mahfillerde bir çok dedikodulara sebebiyet verdiğinden Daily Express gazetesi muharririne şu beyanatta bulunmuştur:

B. Hodsonun beyanatı

— Plân hakkında natamam ve yanlış bazı ifşaatta bulunulduğundan hakikati tamamile söylemeği tercih ederim. Bu plânın, yatıştırma denilen siyasetle hiç bir alâkası yoktur. Bunlar, tatbikleri Almanyanın silâhsızlanmasına muallâk bir takım tekliflerdir.

Eğer Almanya, silâhsızlanır ve bu suretle sulh temin edilirse yalnız Almanyaya değil, fakat diğer Avrupa memleketlerine sanayilerini sulh zamanındakine irca etmek için yardım edebileceğiz. Meselenin esası şudur:

Dr. Wohltat Balina konferansına iştirak etmek için geçen hafta Londrada bulunuyordu. Berlinde, benimkine benzer bir memuriyet işgal ediyor. Almanya sefarethanesi vasıtasile benimle görüşmek arzusunu izhar etmiştir. Kendisile ticaret ve iktisadî meselelerini konuştuk. Kendisinin ve Almanyada yüksek mevkiler işgal eden diğer zevatın, Almanya ile İngiltere arasındaki beynelmilel vaziyetin hiç bir zaman bugünkünden

B. Wohltat B. Hodson

daha tehlikeli bir şekil almadığı fikrinde bulunduklarını ve bir infilâktan çok korktuğunu bana söyledi.

Londraya geldiği zamandanberi İngilterenin katî ve azimkâr hattı hareketi hakkında öğrendiği şeyler, bu korkularını teyid ediyordu.

Dr. Wohltat Danzig meselesinin bir harb sebebi olsun veya olmasın daha geniş bir meselenin karakteristik bir noktasını teşkil ettiğini bana isbata çalıştı ve kendi hesabına siyasî müşküller halledilebildiği takdirde dünyanın yeniden refaha kavuşacağından emin bulunduğu cihetle, bu vaziyeti teessür ve teessüfle gördüğünü ilâve etti.

Dr. Wohltat, İngilterenin deniz aşırı memleketlerinden hiç birini, hiç bir zaman terketmeğe razı olmıyacağını söyledim ve manda altındaki arazinin Almanyaya avdet etmesine müncer olabilecek umumî hiç bir müzakereye de yanaşmıyacağını ilâve ettim.

Fakat bu hal, müşkülleri halledecek teknik vasıtaları müzakere etmemize mâni değildir.

Tedkik edilen plân

İşte bu suretle bu plânı birlikte tedkik ettik. Bu plânın esaslı noktaları şunlardır:

1 — İngiltere ile müttefiklerinin Almanyanın cebir ve kuvvetle Avrupaya hâkim olmasına matuf her teşebbüse mukavemet edeceklerini B. Hitlere söylemek.

2 — Şayed, B. Hitler sulhperver müzakere metodlarına avdet etmek niyetinde ise, İngiltere ile müttefikleri, Almanyanın muhik bir muameleye nail olmasına ve bilhassa iptidaî maddeler almasına dikkat edeceklerdir.

3 — Bugün tamamile harbe vakfı nefs etmiş olan endüstrisini, sulh zamanındakine iade etmek için Almanyaya yardımda bulunulacaktır.

4 — Dünya piyasalarında İngiltere ile Almanya ve diğer sanayici büyük milletler arasında dostane bir teşriki mesai tesis edilecektir.

5 — Buna mukabil Almanya silâhsızlanmağı ve hiç olmazsa silâhlarını azaltmağı ve Çekoslovakyadan çekilmeği kabul edecektir.

6 — Bu plânı finanse etmek için lâzım gelen krediler ,yalnız İngiltere tarafından değil, fakat hiç şüphesiz iğer memleketler tarafından da temin edilecektir. Bu memleketler, sulhün temin edileceğinden emin olnrlarsa, bunu yapacaklardır.

Dr. Wohltat ile yaptığım mülâkat esnasında hiç bir rakam zikredilmemiştir.

Zannederim ki, B. Wohltat İngilterenin icbar edildiği takdirde Almanya ile harb etmekte tereddüd göstermiyeceğini ve kuvvete kuvvetle mukabele edeceğini anlamıştır.

B. Wohltat Almanyaya dönmek için benden ayrılmıştır. Bu plânı mareşal Göringe arzedecektir. Bu plân bazı teferrüatında natamam olarak gösterilmiş ve bütün dünyada münakaşa edilmiştir. Fakat ben bu plânın iyi olduğunu sanmakta devam ediyorum.»

Mesele nasıl duyuldu?

Petit Parisien muhabiri bu beyanatı naklettikten sonra diyor ki: Bu teşebbüsün neticeleri ne olacak?

Şu noktayı kaydedelim ki, resmî mahafil B. Hudsonun B. Wohltata bu tekliflerinden hükûmetin haberi olmadığını beyan ediyorlardı. Maamafih öğrenildiğine göre B. Hudson Alman teknisiyenile mülâkatının ferdasında B. Chamberlaine izahat vermiştir. Diğer taraftan zannedildiğine göre Alman mahafilinin sır saklamamaları yüzünden siyasî mahfiller bundan haberdar edilmişlerdir. Mesele nazırların sabah toplantısında konuşulmuş Lordlar kamarasında amele partisi şefi Lord Snell ve Avam kamarasında B. Greenwood tarafından hükûmetten izahat istenmiştir.

B. Hudsonun bu teşebbüsünü tecavüze karşı koyacak beynelmilel cephe için zararlı telâkki eden siyasî mahfillerden bazıları mumaileyhin istifaya mecbur kalıp kalmıyacağını soruyorlar. İngiliz gazeteleri, B. Hudsona karşı sert davranıyorlar.

Evening Standard gazetesi diyor ki: Bu hadisenin Avrupa payitahtlarında uyandırdığı intiba elimdir. Bu hususta izahat istenmiş ve verilmiştir. Maamafih bu meselenin idaresinde gösterilen hafiflik mazur görülemez. İngiliz hükûmetinin resmî yollarla ciddî ve nazik müzakerelerde bulunduğu bir sırada salâhiyeti olmaksızın genç bir nazırın ecnebî bir mümessille yaptığı gevezelikler yüzünden müşkül bir vaziyete sokulması teessüfe şayandır.»

Liberal Star gazetesi de şöyle yazıyor: «Hakikat şudur ki, Almanya iflâsa yürüyor. Avusturyanın ilhakı kendisine kısa bir vakfe bahşetmiş, fakat yeni iktisadî ve siyasî zorluklar doğurmuştur.

Çekoslovakyanın ilhakı, bu zorluklara yenilerini ilâve etmiştir. Alman maliyesi, istitaatinin sonuna geliyor. Almanya aynı zamanda toplara ve tereyağına malik olamaz. Bunu söyliyen bizzat Göringtir. Bir gün gelecak ki ne toplar için ve ne de tereyağ için parası olmıyacaktır. Wohltat - Hudson hadisesi, parlâmentonun tatil etmemesini isteyenlerin vaziyetini kuvvetlendiriyor.»

Çanakkale halkevinde biçki ve dikiş sergisi

Çanakkale (Akşam) — Bir yıldanberi devam eden Çanakkale Halkevi dikiş, biçki ve elişi derslerinin sergisi Halkevi salonunda merasimle açılmıştır. Sergideki intizam ve meydana getirilen işlerdeki güzellik, bir senelik mesainin boşa gitmediğini isbat etmektedir.

Derslere bir sene zarfında 65 bayan devam etmiş ve bunlara bayan Hüsniye Balkanlı tarafından meccanen ders gösterilmiştir. Bu bir yıl zarfında o kadar muvaffakıyetli işler başarılmıştır ki, Çanakkalede sergiyi ziyaret etmiyen kalmamış ve hepsi de serginin muvaffakıyetli işlerine hayran kalmışlardır. Resimde sergiden bir köşe görülüyor.

Samsun mektupları

Samsunda balıkçılığı ilerletmek yolu aranıyor

Samsun civarındaki göllerden mühim mikdarda balık ve balık yumurtası alınabilir

Samsun (Akşam) — Belediyemiz, halka ucuz balık temini için lüzumlu tesisatı vücudagetirmek üzere tedkikler yaptırmaktadır. Bu teşebbüs cidden takdirle karşılanacak bir harekettir.

Samsun bir sahil olmasına rağmen en az balık istihsal ve istihlâk edilen bir memlekettir. Burada her çeşit deniz mahsulü mebzulen bulunduğu halde maalesef vesaitsizlik ve teşkilâtsızlık yüzünden pek az mikdarda balık istihsal edilmekte ve bunun neticesi olarak ta pahalı satılmaktadır.

Belediyenin bu işi teşkilâtlandırmak suretile halka taze ve ucuz balık yedirmek üzere giriştiği bu teşebbüsü alkışlarken, hakkile istifade edilemiyen diğer bir servet kaynağından bahsetmeden geçemiyeceğim. Bu, Samsunla Bafra arasında ve Samsuna 34, Bafraya 16 kilometre mesafede bulunan Bafra Balık gölüdür.

Adından da anlaşılacağı üzere burada milyonlarca kilo çeşitli balık bulunmaktadır. İçinde daha ziyade Sazan, Kefal ve Ak balık bulunan bu göl, esas itbarile bir göl olarak tanınmakta ise de yaz mevsimlerinde yekdiğerile irtibatı kesilen müteaddid göllerden mürekkep bulunmaktadır.

Uzun göl, Ulu göl, Cernik ve Liman gölü diye tesmiye edilen bu göllerin her birinin uzunluğu tahminen bir buçuk iki, genişlikleri de yarım ve bazı kısımlarında bir mil kadadrdır. Ve en büyüğü Uzun göldür. Bu göller kışın suların artmasile birleşerek takriben 10 mil uzunluğunda muazzam bir göl halini alırlar. Derinlikleri 3 ilâ 12 metre arasında bulunan bu göllerin dipleri çamur ve kenarları sazlıktır. Bir ucundan bir boğazla denize bağlı olan gölden teşkilâtsızlık yüzünden maalesef lâyıkile istifade edilememektedir.

Bu gölden evvelce Bulgaristan, Romanya ve Yunanistana ehemmiyetli mikdarda ihracat yapılırken bugün istihsal edilen balık, mahallî ihtiyaçlara bile kifayet etmiyecek kadar azdır. Bugünkü istihsalât; tuzlu olarak Bulgaristana ihraç edilen 15-20 bin kilo balıkla İstanbula sevkedilen 4 bin kilo kadar kırmızı havyar (Sazan yumurtası) ve Bafra dahil şehirlerimizdeki 25 - 30 bin kiloluk sarfiyattan ibarettir.

Halbuki senelerce evvel yalnız Bulgaristana 300 bin kiloya yakın tuzlu balık gönderilirdi. İyi yapılacak bir teşkilât sayesinde bu servet ocağından büyük istifadeler temini kabildir.

Gerek avlanacak yüz binlerce kilo kefal, sazan ve ak balık ve gerekse bunlardan çıkarılacak binlerce kilo havyarın sadece Balkanlara ihraç edilmesi suretile yurdumuza milyonlar girebilir. Çünkü bu cins balık ve bunların yumurtaları bu memleketlerce mergub ve makbuldür. Ne yazık ki teşkilâtsızlık yüzünden bu muazzam servet kaybolup gitmektedir.

Gölde bulunan balıklardan iki türlü havyar istihsal olunur. Biri kefaldan, diğeri de sazan ve ak balıktan çıkarılır. Sazan ve ak balık havyarları piyasamızda her zaman 150 - 200 kusuşa kadar, kefal havyarı da 8 - 12 lira arasında alıcı bulmaktadır. Vasatî olarak 100 kilo sazandan 8-10 kilo ve ayni mikdar kefaldan 5-6 kilo yumurta istihsal olunduğuna göre gölde mevcut milyonlarca balığın bize temin edeceği servet kolaylıkla tahmin edilebilir.

Göllerde avlanan sazan, ak balık ve diğer cins balıklar daimî olarak gölde bulunur. Kefal balığı ise yerli mahsulü olmayıp yumurtasını dökmek üzere boğazlardan içeri giren deniz mahsulü, bildiğimiz kefal balığıdır. Bunlar her sene Nisan ve Mayıs aylarında göllerin açılan boğazlarından içeriye girerler. Mikdarları gayri malûm olduğundan bir şey söylenemezse de milyonlarla geldiği görülmektedir.

İşte bize asıl servet getirecek olan bu balıklar içeriye alındıktan sonra boğazlar kapatılır ve sonra da yumurtalarını dökmelerine meydan verilmeden avlanırlar. Fakat yukarıda da söylediğim gibi teşkilâtsızlık yüzünden balıklar tekrar denize çıkarlar. Bunun önüne geçmek, yani içeri alınan balığın tekrar danize çıkmamasını temin etmek bugünkü vesait ve şeraitle mümkün olmadığı gibi, bunu önlemek az sermaye ile çalışan mültezimlerin işi de değildir.

İşte bu sebepten bu gölden lâyıkile istifade edilememektedir. Bu balığın nefis olan hem etinden ve hem de yumurtasından (Mumlu olarak satılan balık yumurtasıdır) tam mânasile istifade edebilmek için boğazlarda denizlere mukavemet edebilecek şekilde modrn kapama tesisatı ve bentler yapmak lâzımdır. Bunu ancak devlet yapabilir.

Büyük masraflara ihtiyaç göstermeden yapılması imkânı olan bu tesisatın biran evvel vücude getirilmesi yurda büyük faideler temin edecektir.

Buradan komşu memleketlere yapılacak tuzlu balık ve havyar ihracatı az zaman zarfında ehemmiyetli bir mikdar arzedebileceği gibi civar halkına besleyici bir gıda maddesi olan balığı ucuza tedarik imkânları da elde edilmiş olacaktır.

Samsunda devrim biçki yurdunun sergisi

Serginin açış resminde bulunanlardan bir kısmı (X işaretli Samsun valisi B. Fuad Tuksaldır)

Samsun (Akşam) — Şehrimizde bu sene Maarif Vekâletine bağlı olarak ev kadınlarımız ve genç kızlarımız için kurulan «Devrim Biçki Yurdu» sergisi, Adliye civarında yurt binasında merasimle açıldı.

Merasimde vali, maarif mensupları ve birçok güzide davetliler hazır bulunmuştur. Sergi, yurda devam eden feragatli genç kadınlarımızın ve kızlarımızın az bir zaman içinde vücude getirdikleri sanatkârane yapılmış güzel eserlerile doludur.

Başında şehrimizin genç elemanlarından bayan Saffet Kobak'ın bulunduğu yurd, memleket kadınlığı için faydalı ve verimli bir müessese olmuştur.

AKŞAM SPOR

Romanya - Türkiye yelken müsabakası

Rumen yelkencileri şehrimize geliyor. Pazar günü Moda koyunda müsabakalar yapılacak

Şarpi yarışından bir enstantane

Moda Deniz klübü tarafından yelken müsabakası yapmak üzere davet edilen Rumen yelkencileri yarın akşam şehrimize geleceklerdir.

Rumenler bu müsabakalara büyük ehemmiyet verdiklerinden şehrimize gelmek üzere hususî bir vapur kiralamışlardır. Bu vapurda Romanyanın tanınmış simaları da bulunacağı haber alınmışır.

Rumen yelkencilerile yapılacak olan beynelmilel denizcilik temasının intizam içinde geçmesi için Deniz klübü tarafından her türlü tertibat aldırılmıştır.

Rumenler yarışların (Starbot) ve (12 M Şarpi) yelkenlerile yapılmasını istemişlerdir. Starbot tekneler yalnız yarış için kullanıldığından bizde revaç görmemiş ve bu cihetle resmî yarış programlarına ithal edilmemiş bulunmaktadır.

Bizde en fazla Şarpi yarışlarına ehemmiyet verilmektedir ki buna da sebep tekne sahibi bu vasıta ile gezerek hem deniz zevkini tatmin etmekte ve hem de sırası geldiği zaman yarışlara iştirak edebilmektedir. Bu cihetle Rumenlere yarışabilecek Starbot teknesi mevcud olmadığı bildirildiğinden Rumenler hususî olarak kiraladıkları vapurla şehrimize dört tane de Starbot getireceklerdir. Ve bu teknelerden ikisini Rumenler, ikisini Türk yelkencileri idare ederek yarışlar icra edilecektir. Buna mukabil bizim yelkenciler de Rumenlere Şarpi sınıfı tekne vererek onların Şarpi yarışına girmelerini temin edeceklerdir.

Müsabakalar Moda koyunda iki tur yapmak üzere yedi mil mesafede icra edilecektir. Aynı gün Moda koyunda İstanbul su sporları ajanlığı tarafından tertip edilen senenin ilk yelken teşvik müsabakaları yapılacaktır.

Saat 14 te ajanlığın teşvik müsabakaları, saat 15 te de Romanya ile Türkiye arasındaki yelken yarışlarının yapılması tekarrür etmiştir.

Moda Deniz klübünden:

30/7/939 pazar günü Sayın Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlunun yüksek himayelerinde Türkiye ve Romanya Yat klüpleri arasında STAAR BOT ve ŞARPİ sınıfları arasında yelken yarışları yapılacaktır.

A — Yarışlara saat 15 de başlanacaktır.

B — Yarış seyir hattı Moda iskelesi önündeki şamandıra, Kalamış iskelesi önündeki şamandıra ve Moda burnu açığındaki şamandıralarla bir müsellestir. Bu yarışın mesafesi iki tur olmak üzere 7 mildir.

C — Yarışlara Moda iskelesi önündeki şamandıradan başlanacak ve aynı yerde hitam bulacaktır.

D — Yarışlar beynelmilel şerait ve nizamname dahilinde olacağından yarıştan evvel yarışçıların hakem heyetinden talimat almaları şarttır.

E — Nizami şarpisi ve yelkeni olan yelkencilerin 29/7/939 cumartesi günü saat 16 da Deniz klübünde teknelerile hazır bulunmaları rica olunur.

Hakem heyeti: Ahmed Fetgeri, Hamdi Kaptan, Rıza Sueri, Şazi Tezcan, Cemil Cem, Mühendis Hüsameddin, Mühendis Naciden müteşekkildir. (Bu hakem heyetine Romanyalılardan da iki zat iştirak edecektir.

NOT: Hakemlerin yarış sabahı saat 10 da Moda Deniz klübünde bulunmaları rica olunur.

3 Yunan atletinin Ingilteredeki muvaffakiyeti

İngiliz atletizm federasyonu tarafından her sene aynı tarihte tekrarlanan ve dünyanın en yüksek atletlerini bir ara ya toplıyan beynelmilel atletizm müsabakaları Waytt stadında yapılmıştır. Havanın yağmurlu olması dolayısile pist çamur haline gelmiş ve bu sebepten atletlerin bu seneki dereceleri geçen senelere nazaran düşük olmuştur.

Solda Polamiyotis, ortada Mandikos, sağda Sillos

Şehrimize gelen İngiliz gazeteleri bu müsabakalar hakkındaki yazılarında Yunan atletlerinden sitayişle bahsetmektedirler. Bu müsabakalara iştirak için giden 3 Yunan atleti Sillos, Mandikas, Palamiyotis büyük muvaffakıyetlerle avdet etmişlerdir. 3 kişilik Yunan takımı iki birincilik bir ikincilik almak suretile puan tasnifinde 17 puanla İngilizleri takib ederek ikinci olmuşlardır.

Bu suretle Hollanda, Belçika, Irlanda ve Rumen atletleri arasındaki millet tasnifinde de birinci olmuşlardır. Üç Yunan atletinin iştirak ettikleri müsabakalarda aldıkları dereceleri sırasile bildiriyoruz.

DISK :
1 Sillos (Yunan) 49.55
2 Dekrun (Hollanda) 48.10
3 Neskit (İngiliz) 48.58

ÜÇ ADIM:
1 — Palomiyotis (Yunan) 15.15
2 — Peters (Hollanda) 14.90
3 — Valston (İngiliz) 14,90

400 MÂNİALI :
1 Bosman (Belçika) 55.
2 Mandikas (Yunan) 55.6
3 Palmer (İngiliz) 55.8

Atletizm müsabakaları

Beden terbiyesi İstanbul bölgesi atletizm ajanlığından: 30/7/939 pazar saat 10 da: Kategori 4 ve 3, 50 - 100 - 200 - 400 seçmeleri, Saat 14 te 3 üncü ve 4 üncü kategoriler bütün finaller. Kategori 1. 100 metre seçme ve finali. Cirit, 1500, 400 mania, sırık, 10,000, 4X200 finalleri.

5/8/939 cumartesi saat 16 da: Kategori 150, 200 ve 400 seçmeleri. 200 mania final, 4X100 final, 3 adım ve gülle atma final.

6/8/939 pazar saat 16 da: 50, 200, 400, 110, 800, 5000, 4X400, Yunan diski, disk atma, yüksek atlama ve uzun atlama finalleri.

Kayıd 28 Temmuz 1939 Cuma akşamı kapanır.

Yabancı futbol meselesi

Dünkü sabah refiklerimizden birisi Beden terbiyesi umu müdürlüğünün verdiği bir kararla memleketimize ecnebi futbolcu getirilerek klüp takımlarında oynatılmasına müsaade edileceği yolunda bir haberden bahsetmekte idi.

Yaptığımız tahkikata göre amatör olan futbol takımlarımız arasına profesyonel ecnebi oyuncuların katılmasına nizamen imkân görülememektedir.

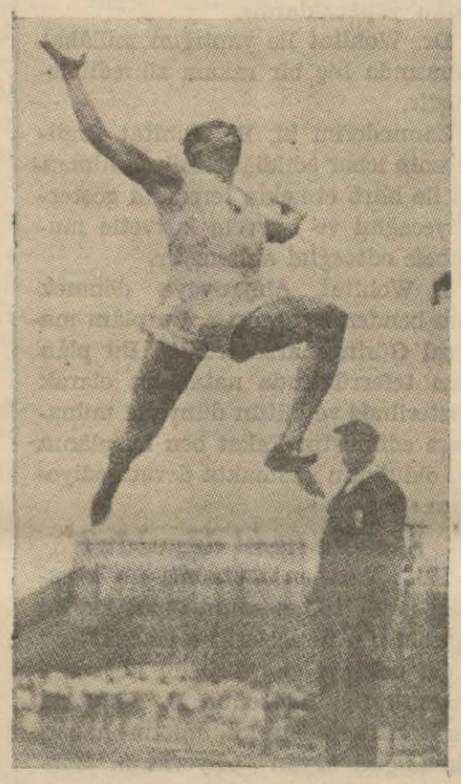

Yukarıdaki resim, Fransa atletizm birinciliklerinde uzun atlamada 7.35 metre atlıyarak şampiyon olan Balezzo'yu göstermektedir. Atletin harikulâde güzel olan setiline bakarak zevk duymamak kabil mi?...

Susığırlıkta pehlivan güreşleri

Türkiye Çocuk Esirgeme kurumu Susığırlık kolu kazadaki fakir çocuklara yardım ve ihtiyaçlarını temin maksadile 25 ağustosta açılacak panayırda pehlivanlar arasında bir güreş tertib edecektir. Güreşlere girecek pehlivanların bu tarihe kadar Çocuk Esirgeme kurumu Sısığırlık kolu başkanlığına müracaat etmeleri lâzımdır.

Serbes güreş birincilikleri

Beden terbiyesi İstanbul bölgesi güreş ajanlığından: 30/7/939 tarihine müsadif pazar günü Veznecilerde kâin Süleymaniye Spor klübü salonunda yapılacak olan serbes güreş seçme müsabakaları için:

1 — Tartı saat 12-15 arasında yapılacaktır.

2 — Güreşlere saat tam 14 te başlanacaktır.

3 — Evvelce de bildirildiği gibi sıkletlerde iki kilo tolerans vardır.

4 — Hakemliğe Ahmed Gürkan, Vefik Gürkanlar, Saim Arıkan, Yusuf Aslan ve Reşad Beykozlu seçilmişlerdir.

5 — Yukarıda adları yazılı hakemlerin mezkûr gün ve saatte müsabaka yerine gelmeleri rica olunur.

Avcıların toplantısı

İstanbul avcılar ve atıcılar birliğinden: Birliğimiz heyeti umumiyesi, avcılar kurumu heyeti umumiyesi, ile birlikte ve birleşme esasları hakkında müzakerede bulunmak üzere 22 Temmuz 1939 cumartesi günü Alay köşkünde toplanmış ise de nisabı ekseriyet temin edilemediğinden toplantı 29 Temmuz 1939 cumartesi günü saat 14 e bırakılmıştır. Bu toplantıda mevcutla iktifa edileceğinden muhterem âzamızın o tarihte Alay köşküne behemehal gelmelerini saygılarımızla rica ederiz.

Erzincan mektupları

Erzincanda mektep mikdarı çoğaldı

Erzincan ile Gümüşhane arasında Kelkit üzerinden bir yol yapıldı

Erzincan (Akşam) — Evvelce Erzincan ve mülhakatında mektep adedi pek azdı. Son seneler zarfında mektepler çoğalmıştır. Bundan başka eğitmen kursları da açılmaktadır. 938 senesinde 30, 939 da 50 eğitmen kursu açılmıştır. Bunlar için icap eden paraları köy sandıkları vermiştir.

Vilâyette 49 ilkokul Bunlara devam eden talebenin yekûnu 5760 dır. İlkmektep öğretmenlerinin sayısı 106 dır. Eğitmen kurslarına devam edenlerin sayısı ikinci yılda 1709 erkek, 599 kız, üçüncü yılda 541 erkek, 289 kız talebedir. Gece okullarına devam edenler 623 kadın ve 1377 erkek ki ceman 2000 kişidir.

Yeni bir yol

Erzincanla Gümüşane arasında Kelkit üzerinden yeni bir yol yapılmaktadır. Bu yolun Erzincana ait kısmının 30 kilometrelik bir mahallinde toprak tesviyesi ve kırk parçadan ibaret bütün köprü ve menfezleri betonarme ve kâgir olarak inşa ettirilmiştir. Bu yoldan geçit verildiği zaman Kelkit ve Şiran kazalarını da Erzincan istasyonuna bağlamış olacaktır ki, bu iki kazamız da demiryolundan istifade edecek ve bir çok kolaylıklara kavuşacaktır.

Yolun geçeceği yerde yola tesadüf eden Ahmediye köyündeki beş adet binanın istimlâki ve bu yol üzerindeki bazı noksanların ikmali için vali bay Osman Nuri Tekeli mahalline giderek tedkikatta bulunmuştur. Bu yolun eylûl ayı içinde açılması için Nafıa müdürlüğüne emir verilmiştir. Yolun Gümüşaneye ait kısmı da ikmal edilirse Erzincan kasabası en kısa ve en müsait bir yolla Trabzon iskelesine bağlanmış olacaktır. İşte bu yüzden dolayı bu yolun çok ehemmiyeti vardır. Ümit ederiz ki, Gümüşanede kendisine ait kısmı pek yakında ikmal edecektir.

Hapishane tamir ve ıslah edildi

Bundan bir müddet evvel oturulmıyacak bir halde olduğunu bahsettiğim memleket hapishanesi bugün medhe şayan bir şekilde ıslah ve tamir edilmiştir. Bunda da âmil yeni gelen genç müddeiumumî Yusuf İzzet Akçaldır.

Hapishane avlusunu genişleterek hapislerin güneş almalarına çok büyük yardım etmiştir. Genişleyen avluda bir de bahçe vücude getirilmiştir. Muvakkat olan bu hapishane binası şimdilik ihtiyacı karşılamaktadır. Bu işlerde büyük yardım ve çalışması görülen Cezaevi direktörü hapishanede halk dersanesi açmıştır. Burada okuma ve yazma bilmiyen mahkûmlara Türk harflerile ders göstermekte ve bunlara öğretmen temin ederek bu işi yürütmektedir.

Geçenlerde buraya gelen Adliye Vekâleti inşaat cezaevi müdürü bay Kadir Ulusoy Erzincanda yapılacak olan yeni ve kârgir hapishane binasının mahallini müddeiumumile birlikte tesbit etmiş ve yapılmasına başlanacak olan bu binanın malzeme fiatlerini rayica göre alarak Ankaraya dönmüştür. Bu sene inşasına başlanacak olan bu binanın tesbit edilen yeri hükûmet ve adliyeye yakındır.

Ayancıkta spor hareketleri

Ayancık (Akşam) — Ayancık spor kurumunun futbol, voleybol ve tenis kolları program dahilinde muntazaman ekzersiz ve maçlara devam etmektedirler.

Mektep tatili dolayısile sporcular çoğalmış olduğundan voleybol takımı ona baliğ olmuştur. Mevcut voleybol sahasının çalışmalara kifayetsizliği dolayısile pek az bir masrafla eski sahanın ittisalinde ikinci bir sahanın yapılması takarrür etmiştir.

Ayancık sporcuları ile mektepliler arasında kalabalık bir seyirci önünde yapılan futbol ve voleybol maçları pek hararetli olmuş ve pek çok alkışlanmıştır. Futbolda 1-1 berabere kalınmış, voleybol ise mekteplilerin galibiyeti ile neticelenmiştir.

Pek yakında tenis düsabakalarına da başlanacak ve kazananlara hediyeler verilecektir.

Resim mektepliler ile Ayancıkspor kurumu (A) takımını bir arada göstermektedir.

ASEPTA

TABLETİ

Yemek salonlarına, yatak ve banyo odalarına, mutfaklara, aptesanelere, kahvelere, gazinolara, lokantalara, eşya depolarına asmakla

Sinek, Sivri sinek, Güveler ve diğer haşaratı uzaklaştırmak kabil olur.

Temas suretile mücadele ve imhası lâzım gelen **GÜVELERİN SÜRFELERİ, KARINCALARI ve HAMAM BÖCEKLERİNİN İMHASI İÇİN** ve kürklere, elbiselere, çamaşırlara, halılara, dolap çekmelerine ve sandıklara: **KUTU** içinde satılan **KRİSTALİZE ASEPTAYI** kullanınız.

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

KÜÇÜK ÇIKIN

Necdetle beraber seyahat ediyorduk. Bir gün, küçük bir kasabada bir otelde, aynı odada yatmağa mecbur olduk. Necdet bavulunu açtı. İçinden pijamasını çıkardı. Soyundu, döküntüdü, pijamayı giydi.

Yatağına girerken yastığının altına küçük bir çıkın koydu.

Ertesi sabah uyanır uyanmaz, hemen elini yastığının altına daldırdı. Küçük çıkını oradan aldı. Elbisesinin cebine koydu. Arkadaşımın bu hali pek ziyade nazarı dikkatimi celbetmişti. Onun gece yatarken büyük bir itina ile yastığının altına yerleştirdiği, sabahleyin kalkar kalkmaz, hemen elbisesinin cebine koyduğu bu küçük çıkında pek mühim pek kıymetli bir şey olmalıydı.

O gün otelden çıktık. Seyahatimize devam ediyorduk. Bir aralık fırsatını bulup Necdete sordum:

— Kuzum Necdet... Dün gece, otelde yatarken yasığının altına yerleştirdiğin, sabahleyin uyanır uyanmaz oradan alıp cebine koyduğun küçük çıkında pek kıymetli bir şeyin mi vardı?..

Sanki nasırının üstüne basmışım gibi Necdet yüzünü acı ile buruşturdu. Sarardı. Bana kaçamak bir cevab verdi.

— Hiç... Öyle mühim bir şey değil.. Çıkında bana aid eski bir hatıra var da...

Necdetin daha fazla bir şey söylemek istemediğini anladım. Ben de israr etmedim. Fakat küçük çıkının sırrı bende büyük bir merak uyandırmıştı. Ertesi günü Necdetle beraber kaplıcaları ile meşhur bir şehre gelmiştik.

Gene beraber bir kaplıcanın yüzme havuzuna girmeğe karar vermiştik.

Kaplıcaya girdiğimiz zaman üzerimizdeki kıymetli eşyayı, paramızı kaybolmasın diye kasaya teslim ediyorduk.

Baktım Necdet evvelâ küçük çıkınını çıkardı:

— Bunu iyi bir yere saklayınız... dedi. Arkadaşım parasına, kıymetli yüzüğüne, kıravat iğnesine, son derece pahalı bir fiatle satın aldığı saatine pek o kadar ehemmiyet vermiyordu. Onun en ziyade düşündüğü, kaybolmasından korktuğu şey küçük çıkınıydı.

Bu çıkın gün geçtikçe bende sonsuz bir merak uyandırıyordu.

Necdetin o kadar ağzını aradığım halde küçük çıkının esrarını bir türlü öğrenememiştim. Seyahatten döndük. Bir gün başka bir arkadaşımla çalgılı bir yaz bahçesinde oturmuş dereden tepeden konuşuyorduk. Bir aralık içimizden biri Necdetten bahsetti:

— Size tuhaf bir şey söyliyeyim mi? dedi. Necdetin mühim bir sırrı var... Cebinde küçük bir çıkın gezdiriyor. «Bunu kaybedeceğim» diye ödü patlıyor. Bu çıkının esrarını da kimseye söylemiyor...

Hemen ben de atıldım:

— Evet... Onunla birlikte seyahat ederken bu benim de dikkatime çarptı. Lâkin Necdetin çıkınındaki esrarı bir türlü öğrenemedim...

Biri sonsuz bir merakla sordu:

— Acaba çıkında ne var?...

Herkes dudak büktü. Bir iki arkadaş aynı kelimeyi mırıldandılar:

— Bilmem ki!..

Nihayet hep birden Necdetin küçük çıkınında ne olduğunu öğrenmeğe karar verdik. Hem bu bizim için de pek güç bir iş olmıyacaktı. Necdetle aynı yazıhanede çalışıyorduk. O ekseriya ceketini iskemlenin arkasına asar. Odadan dışarı çıkardı. Çıkın da ceketinin cebinde dururdu. İşte Necdetin ceketini asıp odadan dışarı çıktığı bir zaman küçük çıkını açmak içindeki şeyleri görmek kabildi. Lâkin arkadaşımızın gizli bir şeyini karıştırmak çok garib bir hareketti. Fakat içimizde, safdiliği ile meşhur Orhan isminde bir arkadaşımız vardı. O:

— Siz işi bana bırakınız, diyordu, ben meraktan çatlıyacağıma ne yapar, yapar bu çıkının sırrını öğrenirim... Çünkü Necdetin küçük çıkınının içinde ne olduğunu öğrenemezsem meraktan deli olacağım...

Orhan hemen o günü faaliyete geçti. Necdet gene ceketini iskemlesinin arkasına asmış, bir iş için odadan dışarı çıkmıştı. Orhan hemen yerinden fırladı. Necdetin cebinden küçük çıkını çıkardı. Bunu açarken meraktan ve heyecandan âdeta elleri titriyordu. Nihayet çıkının düğümlerini çözdü. Hepimiz büyük bir merak içinde onun etrafına toplanmıştık. Bir de baktık çıkından çıka çıka ne çıksa beğenirsiniz?

Dört beş tane küçük çakıl taşı... Bir de büyük itina ile kâğıda sarılmış, eskilikten küflenmiş bir toplu iğne...

Necdetin böyle her zaman yanında gezdirdiği, fellik fellik sakladığı şeyler bunlar mıydı?.

Açılan küçük çıkının karşısında hepimiz şaşkın şaşkın biribirimize bakıyorduk. Çıkının bezini, küçük çakıl taşlarını, küflü toplu iğneyi Orhan eline aldı. Bunları yakından tedkik ediyordu. Lâkin bu esnada dışarıda bir ayak sesi işittik. Necdet geliyordu. Çıkını tekrar bağlamak için vakit yoktu.

Muzip Orhan:

— Necdeti bu garib hamallıktan kurtarayım!.. diyerek elindeki küçük çakıl taşlarını alınca pencereden dışarıya fırlattı. Bundan sonra hepimiz yerlerimize oturduk. Necdetin o günü küçük çıkınının başına gelenlerden haberi olmadı.

Lâkin ertesi sabah yazıhaneye gelince onu müthiş bir telâş içinde bulduk:

— Çıkın... Çıkınım kayboldu!... diye kıyametleri koparıyordu. Olanı biteni ona anlattığımız zaman beyninden vurulmuşa döndü. Mütemadiyen bize:

— Ne yaptınız?... Ne yaptınız? Hayatımın en mühim aşk hatıralarını yokettiniz... diyordu. Necdet biraz sükûnet bulunca bu çakıl taşlarile küflü toplu iğneyi niçin sakladığını sorduk:

— Ah, dedi, bu benim ilk gençlik aşkımın hikâyesidir. Çitlembik gibi ufak tefek genç bir kız sevmiştim. Onunla komşu idik. Pencerelerimiz karşı karşıya idi. Sabahları beni uyandırmak için pencereme bu küçük çakıl taşlarını atardı. Ben de uyanıp onun yanına koşardım. Bazan bana fena halde kızardı. O zaman yanında taşıdığı bir toplu iğneyi koluma batırırdı. Hey gidi günler hey... Aradan tamam 22 sene geçti. Kadriye ismindeki bu kızı bir türlü unutamadım. İşte o çakıl taşlarile, küflü toplu iğneyi daima yanımda taşıyordum. İlk aşkıma aid hatıraları sokağa attınız... Yazıklar olsun size...

Bu hadiseden sonra aradan bir ay geçti. Bir gün hep beraber Floryaya gidiyorduk. Bir vagonda şişman yaşlı bir kadın gözümüze ilişti. Bu kadını görür görmez Necdetin ağzından bir isim döküldü:

— Kadriye..

Biz hepimiz hayretler içinde kalmıştık. Hatırası senelerce taşınan sevgili bu mıydı? Necdet:

— Aman yarabbi... diyordu, ne kadar değişmiş, ne derece sakil bir kadın olmuş...

Arkadaşımız bundan sonra çakıl taşlarını sokağa atan Orhana döndü:

— Orhancığım!.. dedi, iyi ki o çakıl taşlarile iğneyi sokağa atmışsın... Beni bu suretle lüzumsuz bir hamallıktan kurtarmış oldun...

Hikmet Feridun Es

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Cemaziülâhir 11 — Hızır 84

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	7,17	9,22	4,50	8,47	12,00	1,51
Va.	2,47	4,52	12,20	16,17	19,30	21,22

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

Radyo

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

Dalga uzunluğu

1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.

Ankara Radyosu

T.A.Q. 19.74 m. 15195 Kc./s. 20 Kw.

Ankara Radyosu

T.A.P. 70 m. 9465 Kc./s. 20 Kw.

TÜRKİYE SAATİLE

Cuma 28/7/939

12,30: Program, 12,35: Türk müziği - Pl., 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13,15 - 14: Müzik (Beethoven - Piyano konsertosu No. 5 - Pl.

19: Program, 19,05: Müzik (Melodiler - Pl.), 19,15: Türk müziği (Fasıl heyeti), 20: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20,15: Konuşma (Haftalık spor servisi), 20,30: Türk müziği: 1 — Hüzzam peşrevi, 2 — Sadi - Segâh şarkı - Ruhumda ölen, 3 — Zeki arif - Segâh şarkı - Mızrabı bırak, 4 — Lâtif ağa - Suzinâk şarkı - Benim yarem gibi yare bulunmaz, 5 — Halk türküsü - Eminem sılada yas tutup ağlar, 6 — Lâtif ağa - Hicaz şarkı - Niçin şeb ta seher, 7 — Mustafa Nafiz - Hicaz şarkı - Göğsünde açılmış, 8 — Ahmed Rasim - Hicaz şarkı - Can hastasıyım, 9 — Artaki - Kürdili hicazkâr şarkı - Artık ne siyah gözlerinin, 10 — Kürdili hicazkâr şarkı - Güller açmış bülbül olmuş, 21,10: Konuşma, 21,25: Neşeli plâklar - R., 21,30: Müzik (Radyo orkestrası - Şef: Hasan Ferid Alnar): 1 — Schubert - Bitmemiş senfoni si minör, 2 — Grieg - 1 inci Per Günt süiti, 22,30: Müzik (Operet parçaları - Pl.), 23: Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukud borsası (fiat), 23,20: Müzik (Cazband - Pl.), 23,55 - 24: Yarınki program.

Avrupa istasyonları

Saat 20 de

Danzig 20 piyano ve viyolonsel — Hamburg 20 valsler — Brünn 20,20 sevilen melodiler — Beromünster 20,55 saksofon — Florans 20 salon muzikası — Hilversum II 20,55 askeri muzika — Londra 20,30 orkestra — Sofya 20,15 Morazt'ın «Figaro'nun izdivacı» operası — Toulouse 20,15 hafif muzika ve marşlar.

Saat 21 de

Berlin 21,15 hafif muzika — Frankfurt 21,15 karışık muzika — Hamburg, Leipzig 21,15 orkestra — Königsberg 21,35 orkestra — Münih 21,15 orkestra — Stuttgart 21,15 operet muzikası — Viyana 21,15 karışık muzika — Prag 21,15 karışık muzika — Bari 21,15 Yunanca neşriyat — Bükreş 21,20 Vagner'in «Valküre» operası — Grenoble 21,30 - 23,30 konser — Marsilya 21,30 - 23,30 konser — Paris P. T. T. 21,30 - 23,30 konser — Rennes 21,30 - 23,30 hafif muzika — Stokholm 21,45 hafif muzika — Toulouse 21,45 dans.

Saat 22 de

Münih 22,20 piyano ve orkestra — Prag 22,10 orkestra — Florans 22,30 konser — Milano 22 Papanti'nin «Valse dell' Ovest» operası — Roma 22,30 senfon. konser.

Saat 23 de

Berlin, Frankfurt, Hamburg, Königsberg, Leipzig 23,30 - 1 hafif muzika — Breslav 23,30 - 1 dans — Danzig, Kolonya, Münih 23,30 dans — Stuttgart 23,30 salon muzikası — Viyana 23,30 salon muzikası — Pressburg 23,15 çingene çalgısı — Florans 23,20 dans — Sofya 23 dans — Stokholm 23,15 senfon. konser.

Saat 24 den sonra

Stuttgart 24 hafif muzika — Prag 24 Çek muzikası — Budapeşte 24 orkestra — Londra 24,10 dans — Milâno 24 dans — Hamburg, Münih 1 - 4 orkestra — Stuttgart 1 - 3 orkestra.

BULMACAMIZ

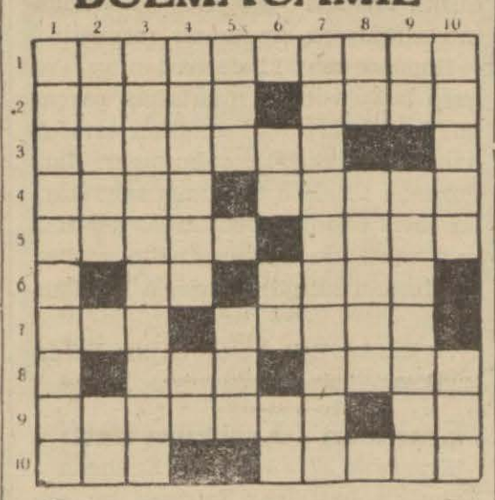

Soldan sağa:

1 — Sermakinist.
2 — Boş gezen - Memuriyetten ihraç.
3 — Mekik yapan:
3 — Âbide - Edipler.
5 — Güneş - Alman parası.
6 — Yama - Lâyık.
7 — Gün - Açık ve temiz lisan.
8 — Kraliçe - Lâkin.
9 — Beyaz sedef.
10 — Çoban - Hahaşker.

Yukardan aşağı:

1 — İçe giyilen elbiseler.
2 — Çetebaşının maiyeti - Tersi beyazdır.
3 — Bir cins içki ile beraber yenen çerez.
4 — Tenkid - Sıfat edatı.
5 — Bohemyalı - Tersi zilli dairedir.
6 — Tersi bir sayıdır - Tersi asmaktan emir - Kasap satar.
7 — Uzak yer.
8 — Çok değil - Büyükler.
9 — Şikâyetin başı - Brahma mezhebine mensup.
10 — Yapıştırma - Kasık.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

1 — Mareşallık, 2 — Uzamak, Adi, 3 — Kefal, Adam, 4 — Ar, Eser, 5 — Vites, Esnaf, 6 — Ait, Ca, 7 — Mahi, Girift, 8 — Elm, Hilali, 9 — Emelecek, 10 — İtap, Nara.

Yukardan aşağı:

1 — Mukavemet, 2 — Azeri, Al, — Raf, Töhmet, 4 — Emaye, Ma, 5 — Şal, Sa, Hep, 6 — Ak, İğil, 7 — Asetilen, 8 — Lades, Raca, 9 — İdareciler, 10 — Kim, Fatiha.

Tefrika: No. 14

LEYLÂ ile MECNUN

Yazan: İskender Fahreddin

Ömer, Leylânın kendisini sevmediğini biliyordu. Maksadı sadece Şeyhe damad olmaktan ibaretti

Diye mırıldandı. Zombo, Leylânın ok torbasını ve yayını yerde atılmış görünce, Leylânın kaçırıldığına hükmetmişti. Biraz ötede, Can beyin yayı da, ayni vaziyette yere atılmıştı.

Acaba Can bey nereye gitmişti?

Zombo yarasını sırtındaki gömlekten kopardığı bir bez parçasile sardı. Sürüklenerek kalenin üst sahanlığında dolaştı:

— Can bey... Aslanım... Nerelerdesin?

Diye haykırdı.

Burçların eski, kırık taşları arasından boğuk bir ses cevap veriyordu:

— Zombo... Sen yaşıyor musun? Yoksa öldün de göklerden mi bana haykırıyorsun?

Zombo taşların arasında yatan reisin oğlunu gördü:

— Merak etme, Can bey! dedi, Tanrı bizi korumuş. İkimiz de yaşıyoruz. Fakat, Leylâ nerede?

— Onu yurduna götürdüler, Zombo! O giderken, kalbimi koparıyorlar sandım. İçimde açılan bu yaranın acısına nasıl tahammül edeceğim?

Bir müddet karşı karşıya geçerek ağlaştılar.

Can bey ayağa kalkmıştı.

Etrafına bakındı. Dizlerinin üstünduramıyacak kadar mecalsizdi.

Ben çok bitkinim, Zombo! Sen yaralanmamış olsaydın, bana bakar, dağlarda arkadaşlık yapardın. Senden, bundan sonra bir yardım göreceğimi ummuyorum. Bak, dizlerini yerden kaldıramıyorsun! Babam cenge gitmemiş olsaydı, Mehdiden senin hesabını görmekte gecikmezdi. Sana bir at bulsam da şehre inebilsen... Seyid Ahmed belki harekete gelir ve Şeyh Mehdiye: «Bu yaptığın işi beğendin mi?» diye haber gönderirdi.

— Mehdi, şüphe yok ki, kendi yaptığı işten memnundur. Şeyh Ahmede gelince, benim yaralanışımdan onun da memnun olacağı muhakkaktır.

— Neden? Sen, babamın biricik namuslu ve sadık kölesi idin! O seni korumağa mecbur değil mi?

Zombo ölgün gözlerini Can beye çevirdi:

— Aslanım! Seyid Ahmed benim eski düşmanımdır. Babanız cenge giderken, beni de birlikte götürmek istemişti. Keşke gitseydim...

— Neden gitmedin babamla beraber?

— Anneniz bıraktı beni.

— Annem çocuk değil ya?...

— Çocuk değil amma, korunmağa lâyık ve muhtaç bir çocuğu var...

Can bey önüne bakarak başını salladı:

— Demek, babam beni korumak için bıraktı seni... Öyle mi?

— Evet...

— Bana yaptığın iyiliği ölünceye kadar unutmıyacağım, Zombo! Sen olmasaydın, ben Leylâmın yüzünü görebilir miydim? Sen onu bana getirdin.. bu kaleye bizi yerleştirdin.. ve günlerce bize şehirden yiyecek, içecek taşıdın! Yaran iyi olursa, yine bana yardım edersin, değil mi?

— Canımı fedaya hazırım, iyileşeceğimi ummuyorum. Kalbim kopacak gibi çarpıyor. Bana bir yudum su verir misiniz!

Can su destisini aradı.

Desti kavga arasında kırılmış, sular akıp gitmiş. Can bey, kölesine verecek bir yudum su bulamadı.

Ve biraz sonra Zombo gözlerini kapadı.

Öldü.

.....

.....

Leylâ evleniyor

Leylâ üç gündür hasta yatıyor, kimse ile konuşmuyordu.

Şeyh Mehdi:

— Ömerle evleninceye kadar kızımın yüzünü görmek istemem.

Demişti. Leylânın babası, kızının kaçtığına çok hiddetlenmişti. Bereket versin ki, Mehdi bu işte kurnazca davranmış ve:

— Kızımı kaçırdılar. Onu buldurdum...

Diyerek, kızının kendi arzusuyla kaçmadığını kabile arasında yaymıştı. Araplar, aile reisinin haberi ve rızası olmadan bir yabancıya kaçan kızları meş'um telâkki ederek tekrar aile içine almazlardı. Şeyh Mehdi bunu bildiği için, Leylânın vaziyetini bu suretle kurtarmış oluyordu. Gerçi Arap kabilesi içinde Leylânın Can beyle sevistiğini bilmiyen yok gibiydi. Fakat, herkes Leylânın zorla kaçırıldığına inanmış ve bu yüzden Urman kabilesine atıp tutmağa başlamıştı.

Şeyh Mehdi:

— Üç gün içinde düğün hazırlığı bitsin. Bu hafta mutlaka kızımın düğünü olacak.

Demişti. Şeyhin emri her tarafta ilân edilmiş, uzak kabilelerden Zaviyeye seyirci akınları başlamıştı.

Ömer, Leylânın kendisine boyun eğeceğini, kalbini ona vereceğini ummuyordu.

— Leylânın yüreğinden Can beyin sevgisini çıkarmağa muvaffak olacağını sanmıyorum.

Diyordu. Ömerin bir maksadı ve bir hedefi vardı: Şeyhe damad olmak. İşte o hedef!

Ömer, Leylânın kalbini başka bir erkeğe verdiğini bildiği halde ondan sevgi ve bağlılık görebileceğini umacak kadar budala bir adam değildi. O, düğün hazırlıklarını gördükçe seviniyordu. Fakat, Leylâya kavuşacağı için değil, Şeyhe damad olacağı için.

Şeyh Mehdinin de böyle bir damada ihtiyacı vardı. Yarın hastalanacak ve ölecek olursa, yerine, çok güvendiği damadından başka geçecek kimse yoktu. Gerçi Şeyhin çölde bir kardeşi vardı amma, Mehdi onu çoktan uzaklaştırmıştı. Mehdinin, kardeşi Saide itimadı yoktu.

Şeyh Mehdi, kızını bir çok düşüncelerle Ömere vermeyi tercih etmişti.

Leylâ ortada kurbanlık bir koyuna benziyordu. Kimin bıçağı keskin ise, boynunu o vuracaktı. Can bey sakin, mütevazı, haksızlığın düşmanı, kalb kırmaktan çekinir bir gençti. Sevgilisine zorla sahip olmayı hiç bir zaman düşünmemiş. Hatta (Kırıkkale) de geçen günlerde bile: «Bu işler zorla olmaz!» diyerek bir hayli vicdan azabı çekmişti.

O gün Şeyh Mehdinin birbirine bağlanan büyük çadırları önünde Arap rakkaseleri millî çalgılarile durup dinlenmeden oynuyorlar... Misafirler damadla gelini bekliyorlardı.

Leylâyı çadırında süslüyorlardı.

Leylânın çocukluk arkadaşı olan genç kızlardan biri:

— Seyid Ömer çok yakışıklı, çok cesur bir cengâverdir. Onu neden sevmiyorsun? O, yoldan geçerken, kabilenin bütün kızları pencerelere koşuşuyorlar, yollara dökülüyorlar... Onu görmek için birbirlerini çiğnerler. Sen neden ona karşı lâkayıdsın, Leylâ? O, senin için biçilmiş kaftandır. Kabilemiz arasında sana ondan daha lâyik bir erkek varmı?

Diyordu.

Leylâ gelinlik elbisesini zorla giydi, başını arkadaşının omuzuna dayadı:

Canıma bin can katsalar,
Ağzıma bal akıtsalar..
Gözüm yine Can beydedir.
Israr etme, haydi çekil.
Bu aşk beni, günler değil
Yıllarca - yormaz - bekletir.
Kırıkkalede and içtik;
Aşk yolundan Canla geçtik.
O benim oldu, ben onun..
Gidin bana onu bulun.

Kızlar gülüştüler. Ve hep bir ağızdan:

— Leylâ çıldırmış. Ömer gibi bir kahraman, kapısında beklerken, dağlarda dolaşan bir serseriye gönül vermiş...

(Arkası var)

Başvekil Darüşşafakayı ziyaret etti

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ki arsalar etrafında izahat almıştır. Bu izahat sırasında mektebin eski müdürü B. Ali Kâmi ile diğer alâkadar zevat mektep binasına ilâveten yapılacak inşaat etrafında tafsilât vermişlerdir.

Bundan şonra B. Refik Saydam mektebin hatıra defterine müesseseyi beğendiğine ve memnuniyet duyduğuna dair intibalarını kaydetmiştir.

Başvekilimiz mektepteki tedkikatını tamamladıktan sonra orada bulunan bir muharririmize:

«— Mektebi gezdim, memnun oldum. Darüşşafakaya kız talebeye mahsus bir kısım ilâve etmek istiyoruz. Bunun için bir mikdar tahsisat temin ettik. Bu hususiaki formaliteyi tamamladıktan sonra inşaata başlıyacağız.» demiştir.

Başvekilin müesseseye bir kız kısmı ilâve edileceğini söylemesi çok esaslı bir ihtiyacın nazarı dikkate alındığını gösteriyor. Kimsesiz, fakir halk tabakalarının çocukları için teşkil edilen Darüşşafaka, şimdiye kadar memleketin bir çok sahalarına güzideler yetiştirmiş bir müessesedir. Kız çocukları içinden de bu evsafı haiz olanların kabul edilmesi memleket için çok hayırlı olacaktır.

Dr. Refik Saydamın temin edildiğini söylediği tahsisat seksen bin liradır. Bu para, Darüşşafaka müdürlüğünce bankaya yatırılacaktır. İnşaata aid projeler de yakında hazırlanacaktır. Ancak mektebin arkasından geçen Sultanselim caddesinin istikameti Prost plânına göre biraz değişmiştir. Binaya ilâve edilecek kısım, bu istikametle alâkadar olduğundan inşaat projesinde yapılacak tadilât buna göre hazırlanacaktır.

Bundan sonra yeni yapılacak kısım için mektebin yanındaki arsalar istimlâk edilecektir.

Başvekilimiz, dün öğleden sonra Perapalas otelinde biraz istirahat etmiş, bilâhare dişlerini tedavi ettirmek üzere Beyoğlunda diş tabibi Sami Günzberg'in muayenehanesine gitmiştir. Başvekil, dişlerinin tedavisi ikmal edildiği takdirde, bu akşam Ankaray hreket edecektir.

Kanada seçimi tehir edilecek

Vaziyet vahametini muhafaza ettikçe seçim yapılmıyacak

Ottawa 27 (A.A.) — Kanada Başvekili Mackenzi King, gazetecilere yaptığı beyanatta umumî vaziyet vehametini muhafaza ettiği müddetçe Kanada'da parlâmento seçimleri hususunda bir karar almak fikrinde bulunmadığını söylemiştir.

Malûm olduğu üzere Kanada parlâmentosunun bu içtima devresi 940 da hitam bulmaktadır ve teamül iktizası olarak yeni intihabatın bu müddetin hitamından evvel yapılması lâzım gelmektedir.

Başvekil, parlâmentonun her an karar vermeğe âmade bulunması lüzumunu kaydederek İngilterenin sürükleneceği bir harpte Kanadanın bitaraf kalması veya bu harbe iştiraki hususunda ancak parlâmentonun karar verebileceğini ilâve eylemiştir.

General Skoblin müebbed küreğe mahkûm oldu

Paris 27 (A.A.) — Seine eyaleti cinayet mahkemesi, 937 eylûlünde sabık Rus muharipleri cemiyetinin reisi general Milleri yoketmekten suçlu general Skoblini gıyaben, müebbed küreğe mahkûm etmiştir.

Hatırlardadır ki general Skoblinin karısı Plevitzkaya ismi ile meşhur bayan Skoblin, ayni işte suç ortağı olmak sebebinden 938 kânunuevvelinde 20 sene küreğe mahkûm edilmişti.

Sovyet bütçesi

Moskova 27 (A.A.) — Yüksek Sovyet meclisi dün ikinci içtima devresine başlamıştır.

Yeni bütçe meclise verilmiştir. 939 bütçesinin varidat faslı, geçen sene bütçesine nazaran yüzde 12,6 fazlalıkla, 14 milyar 415 milyon rubledir.

Japonya Kanton nehrini kapatıyor

Tokyo 27 (A.A.) — Dömei ajansı Kantondan bildiriyor: Askerî sebebler dolayısile Kanton nehri 28 Temmuzdan itibaren on beş gün için gemilerin seyrüseefrine kapatılacaktır. Bu karar yalnız yabancı harb ve ticaret gemileri hakkında değil Japon ticaret gemileri hakkında da tatbik edilecektir.

İtalya, Yugoslavya Başvekiline nişan verdi

Belgrad 27 (A.A.) — İtalyan maslahatgüzarı, dün Beld'deki yazlık ikametgâhında bulunan Başvekil ve Dahiliye Nazırı Tsvetkovitch'e İtalya kralı ve imparatorunun ihda etmiş olduğu Saint-Maurice et Lazare nişanının büyük kordonunu tevdi etmiştir.

Yunanistanda 4 ağustos bayramı

Gazeteler Yunan inkişafına ait istatistikler neşrediyorlar

Atina 27 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: 4 ağustos bayramı hazırlıkları münasebetile, gazeteler, memleketin son seneler zarfındaki inkişafını gösteren müteaddit istatistikler neşretmektedir. Bu istatistiklere göre, 4 ağustos 936 tarihindenberi Yunanistanın endüstri istihsalâtı 700 milyon drahmiye çıkmış ve halen istihlâkin yüzde 78,44 ünü karşılamıştır. Yine o tarihten itibaren işlenen cürüm miktarında da yüzde 57 bir tenezzül vardır.

4 ağustos bayramına iştirak için vilâyetlerden millî elbiselerini lâbis olarak iki bin grup meklenmektedir.

Atinanın dekorasyonu işine şimdiden başlanmıştır. Kanunu esasi ve muhadenet meydanları ile stadyom caddesinin ve bu caddeye yakın sokakların tezyinatı bilhassa parlak olacaktır. Tezyinat işine bütün bankalar, sigorta şirketleri, büyük mağazalar ve saire de iştirak eylemektedir.

Amerikanın gümüş stoku

Vaşington 27 (A.A.) — Cümhuriyetçi âyandan Townsend, âyan meclisine bir takrir vererek ecnebi gümüşü satın alınması hakkındaki kanunun ilga edilmesini istemiştir. Townsend, âyan meclisinin «26 haziran 1939 tarihinde reisicümhurun para meseleleri hakkındaki salâhiyetlerine dair cereyan eden müzakereler esnasında ecnebi gümüşünün satın alınmasına bir nihayet verilmesi arzusunda bulunduğunu «mühim bir ekseriyetle» göstermiş olduğunu söylemiştir.

Bir Fransız vapuru Manş denizinde İsveç vapurile çarpıştı

Londra 27 (A.A.) — Fransız petrol vapuru Sunik ile İsveç vapuru Grangesberg sis yüzünden Manş denizinde çarpışmışlardır. İngiliz Dartford vapuru gönderdiği bir telgrafta 24 kişiyi kurtardığını bildiriyor. Şimdi mütemmim malûmat beklenmektedir.

G. İ Vekâleti Levazım müdürlüğü

Ankara 27 (Akşam) — B. Cevadın Nafia Vekâleti Zat işleri müdürlüğüne tayinile, açılan Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti Levazım müdürülüğüne ayni Vekâlet Muhasebe müdür muavini B. Emin Erginay terfian tayin edilmiştir.

Ticaret odaları kongrsi

Ankara 27 (Akşam) — Birinciteşrin ayı içinde şehrimizde toplanacak olan Ticaret odaları kongresi etrafındaki çalışmalara devam olunmaktadır. Ticaret Vekâleti kongreye arzedilecek mevzular ve dilekler hakkında Ticaret odalarile Ticaret, Zahire ve Hayvan borsalarından malûmat istemiştir.

B. Ali Haydar Aktay

Belgraddan ayrılması münasebetile Samouprava'nın bir makalesi

Belgrad 27 (A.A.) — Türkiyenin Belgrad sefiri olup Moskova büyük elçiliğine tayin edilmiş olan B. Ali Haydar Aktayın yakında Belgraddan hareket edeceğini mevzuu bahseden Samouprava gazetesi diyor ki:

Aktay, memleketini 1928 tarihindenberi temsil etmiştir ve bizim payıtahtımıza muvasalatından itibaren Türkiye ile Yugoslavya arasında dostane münasebetler tesisine sarfı mesai eylemiştir.

Bu gazete netice olarak diyor ki:

«Milletimize karşı büyük bir muhabbet göstererek aramızda çalışmış olan Türkiyenin sevimli devlet adamı ve diplomatı bugünlerde payıtahtımızdan ayrılacaktır. O, burada adedleri çok ve samimî dostlar bırakıyor.

Budapeşte elçimiz

Budapeşte 27 (A.A.) — Türkiye büyük elçisi B. Behiç Erkin, Budapeşteyi terketmekte olması münasebetile, dün harp ölüleri âbidesi ile bahriye âbidesine merasimle çelenkler koymuştur. Merasimde Macar hükûmetini, orta elçi B. Vörnleet ile diğer birçok yüksek memurlar temsil etmiştir.

Atina orta elçimizin Yunan kralına vedaı

Atina 27 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Türkiye orta elçisi Ünaydın geçen cumartesi günü krala veda etmek üzere Makedonya vapuru ile Korfoya gitmişti. Elçi vapurda halkın sempati tezahürlerine vesile olmuş ve kaptan kendisinin şerefine bir süvare tertip ederek vapuru Türk ve Yunan bayraklarile donatmıştır.

Pazartesi günü elçi kral tarafından uzun müddet kabul edilmiş ve kral kendisine bir fotoğrafını vermiştir.

Korfo Belediye reisi, sefir şerefine bir ziyafet vermiştir.

Sefirin Korfoya hareketinden önce veliaht kendisini ve bayan Ünaydını öğle yemeğine davet etmiştir.

B. Ekrem Zeki Bandırma Halkevinde bir konser verdi

Bandırma (Akşam) — Halk Partisi genel merkezinin tensibile Anadolu turnesine çıkan Fatih Halkevi konser heyetinden viyolonist B. Ekrem Zeki eşi piyanist bayan Verda Üngöl, birinci merhale olarak Bandırma Halkevi gösterit salonunda muvaffakıyetli bir konser vermiştir.

Konsere saat 21 de başlanmış ve garp musikisinin müntahap parçaları her iki kıymetli sanatkâr tarafından muvaffakıyetle çalınmıştır. Bandırmada ilk defa tanınmış sanatkârlar tarafından verilen bu konser Halkevi salonunu dolduran dinleyiciler tarafından sürekli alkışlarla karşılanmıştır.

B. Ekrem Zeki ve eşi bayan Verda Balıkesire uğurlamışlardır.

Erzincan - Erzurum hattı

Erzurum 27 (A.A.) — Erzincan - Erzurum hattı ray tefrişatı bu akşam Aşkaleye girecektir. 28/7/939 cuma sabahı saat 10 da ferşiyatın Aşkaleye gelişi büyük merasimle tesit edilecektir. Aşkaleliler cümhuriyetin bu güzel eserini gözlerile gördüklerinden bayram sürürü içindedirler.

Hatayda dört trahom mücadele dispanseri açılacak

Ankara 27 (Telefonla) — Sıhhiye Vekâleti, Hatayı trahom mücadele teşkilâtı içine almağı ve burada dört trahom mücadele dispanseri açmağı kararlaştırmıştır. Bunun için trahom mücadele teşkilât kadrosuna 1 seyyar tabib, 4 sıhhat memuru ve 4 hastabakıcı hemşire ilâve edilecektir.

Gaziantep trahom mücadele reisi Dr. Sabit açılacak dispanserlerin yerlerini tesbit etmek üzere Hataya gönderilmiştir.

İmar idare heyeti âzalığı

Ankara 27 (Akşam) — B. Faik Türelin Manisa valiliğine tayinile açılan İmar idare heyeti âzalığına Mahallî idareler umum müdürü B. Rükneddin Nasuhoğlunun tayini Vekiller Heyetinin tasdikine iktiran etmiştir.

Millî Şef Maarif Şûrasının çalışmalarını takdir ettiler

(Baştarafı 1 inci sahifede)

beyanatlarile âzayı taltif etmişlerdir:

«Maarif Şûrasının sayın âzasile birlikte bulunmaktan bayan İnönü ile beraber sevinç hissediyoruz. Şûranın on gündür devam eden çalışmalarını dikkatle takip ettik. Maarif ailemiz âzasının yüksek kıymetlerini ve bilhassa mesleklerine aşklarını ve bağlılıklarını takdirle gördük. Bu görüş, Maarif mücadelemizin âtisi için bizi ümidlerle doldurdu. Büyük Türk milletini lâyık olduğu yüce derecede tebarüz ettirecek tek vasıta, onun kültür ve teknik kuvvetidir. O da sizin ehliyetli ellerinizdedir. En iyi dileklerimiz ve her suretle yardımcı olmak arzularımız daima sizlerle beraberdir. Sizi, bu duygularla selâmlıyoruz.»

Bundan sonra Reisicümhur ve bayan İnönü misafirlerini hazırlanmış olan büfeye bizzat davet buyurarak her birini ayrı ayrı izaz etmişler ve memleketin muhtelif köşelerinden gelen Maarif mensuplarile birçok Maarif mevzuları üzerinde görüşmüşlerdir.

Davetliler bu yüksek samimî hava içerisinde geç vakte kadar kaldıktan sonra köşkten ayrılmışlardır.

Şûranın dükün çalışmaları

Ankara 27 (A.A.) — Maarif şûrası çalışmaları on birinci gün:

Maarif şûrası umumî heyeti 27/7/939 perşembe günü saat 10 da Maarif Vekili B. Hasan - Âli Yücelin riyasetinde toplanarak -tedrisatın gün ve sene içindeki zamanlarının tayini -yeniden orta öğretim okulları çalışmasında göz önünde tutulacak esaslar- lise, ortaokul ve ilk öğretim okulları sınav talimantnameleri- üzerinde müzakerelerde bulunmuş ve bu raporlarla talimatnameleri kabul etmiştir. Yarın saat 10 da toplanmak üzere 14 de celseye nihayet verilmiştir.

Kral Karol dün hususî yatile limanımıza şeref verdi

(Baştarafı 1 inci sahifede)

mülâki olmak üzere hemen Tophane rıhtımına dönmüştür.

Prensin üzerinde kum renginde kruaze bir ceket, ayni kumaştan pantalon vardı. Gözlerinde koyu renk bir gözlük bulunuyordu. Prense yaveri kolonel Damaciano refakat ediyordu.

Prens ile beraber Romanya büyük elçisi, başkonsolosu, ataşemiliterı ve matbuat ataşesile Seyrisefain acentesi de rıhtıma gelmişlerdi. Prens yata gitmezden evvel rıhtımda Vali ve Belediye Reisi Dr. Lûtfi Kırdarla görüşerek şehir hakkında izahat almıştır.

Veliahtin beyanatı

Prens Michael dün Tophane rıhtımında bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

«— İstanbula ilk defa geliyorum. Biliyorsunuz ki pederime mülâki olmak için buraya geldim. Gayri resmî seyahat ediyoruz. Akdenizde dolaşarak coğrafî ve tarihî tedkiklerde bulunacağım. Gördüklerimden memnunum.»

Prens Michael bir polis motörüne binerek yata gitmiştir. Prensin on valizden mürekkep seyahat eşyası başka bir motörle yata gönderilmiştir.

Yat dün akşam Adalardenizine müteveccihen hareket etmiştir.

Yüksek tedrisat umum müdürlüğü

Ankara 27 (Akşam) — Siyasal Bilgiler okulu hukuku düvel profesörü B. Etem Menemencioğlu açık bulunan yüksek tedrisat umum müdürlüğüne tayin edilmiştir.

Fransız Reisicümhuru büyük elçimizi kabul etti

Paris 27 (A.A.) — B. Lebrun, Türkiye büyük elçisi B. Suad Davazı kabul etmiştir.

Kemalpaşada çam ormanı yandı

İzmir 27 (A.A.) — Dün Kemalpaşanın yukarı Kızılca mıntakasında bir yangın olmuş ve yangın iki bin dekarlık çam ormanı yandıktan sonra söndürülmüştür.

İane toplarken yakalandı

Kartal Ermeni kilisesi mütevellisi Torkum, kiliseyi ziyaret edenlerden iane toplarken cürmümeşhud halinde yakalanmıştır. Torkum hakkında kanunî takibata başlanmıştır.

Manisa öğretmenlerinin seyahati

Manisa (Akşam) — Manisa öğretmenlerinden 20 kişilik bir grup, yurdda geniş bir geziye çıkmış ve Hataya gitmiştir. Manisa öğretmenleri evvelâ Bursa ve Eskişehire gitmiş, oradan Ankaraya geçmiş, bütün bu yerlerdeki büyük müesseseleri, kültür eserlerini, asarı atikayı, Halkevlerini ziyaret ederek tetkikler yapmışlardır.

Yukarıdaki resimler öğretmenleri Manisa ve Ankara istasyonlarında gösteriyor.

Şirketi Hayriyeden:

SAZLI TENEZZÜH SEFERİ

Yarınki Cumartesi günü memleketimizin en güzide sanatkârlarından 8 zatın iştirak ettiği müstesna saz heyetine:

Kıymetli okuyucumuz Bayan MUALLA' da

iştirak edecektir. İtina ile hazırlanmış büfeyi hâmil (74) numaralı vapurumuz Köprüden saat 14,30 da kalkarak tarifede yazılı iskelelere uğrıyacaktır.

Münakalât Vekâleti

İstanbul mıntaka liman riyaseti

Denizcilere ilân

İstanbul Belediyesi, İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel işletmeleri Umum müdürlüğünün, Arnavutköy Akıntıburnu ile Kandilli arasında, konmuş olan yüksek tevettürlü denizaltı kablosunun tamir edilmek üzere kaldırılacağı alâkadarlara bildirilir.

31/7/939 da başlıyacak ve 10 gün kadar sürecek olan tamir işi için kullanılacak dubada arsıulusal işaretler gece ve gündüz bulunacaktır.

Bu yerden geçecek gemilerin dubanın yakınından geçmemeleri denizcilere ilân olunur. (5670)

Harp okulu komutanlığından

Harp okuluna 15 Temmuz 939 günü nihayet bulan kayıt ve kabul muamelesi «Eylûl 939» nihayetine kadar uzatılmıştır. Askerlik şubelerine ve Ankarada bulunanların Harp okuluna müracaatları ilân olunur. (179) (551)

⋆ *İstanbul Belediyesi ilânları* ⋆

Bir çok külfetler ihtiyar edilerek Belediyece İstanbul şehrinin bütün kaza, nahiye ve mahallelerini ve yollarını gösterir mufassal haritalarla ayrıca bir çok malûmatı bir araya toplıyarak Şehir rehberi namı altında bir eser vücude getirilmiş ve şehir sakinlerile hariçten gelenlerin istedikleri yerleri kolaylıkla bulabilmeleri ve binnetice istifade edebilmeleri için satışa çıkarılmıştır.

Evvelce 250 kuruş bedel mukabilinde satılan bu eserin herkesin kolaylıkla istifade edebilmesini teminen bu kerre fiatı perakende olarak 100 kuruşa tenzil edilmiştir. On taneden fazla alındığı takdirde ayrıca % 20 iskonto yapılacaktır. Bedeli mukabilinde her zaman Belediyeden alınabileceği ilân olunur (5674)

⋆

İSTANBUL BELEDİYESİNDEN:

Hâlen çıkarılmakta olan ikinci nevi ekmeğin çıkarılmamasına Daimî Encümenin 20/7/939 tarihli içtimaında karar verildiği alâkadarların malûmu olmak üzere ilân olunur. (5675)

Maarif Vekilliğinden

inşaat usta ve bölge sanat okullarına talebe alınacaktır

1 — Parasız yatılı olarak girmek istiyenler bulundukları vilâyet merkezlerinde açılacak müsabaka imtihanında kazanacaklar arasından seçilecektir.

2 — Paralı yatılı veya yatısız girmek istiyenler için imtihan yoktur.

Parasız yatılı girmek istiyenlerin en çok 17 ağustos 939 akşamına kadar bulundukları yerlerin Kültür direktörlüklerine müracaat etmeleri lâzımdır.

Paralı yatılı veya yatısız girecekler doğrudan doğruya Ankara inşaat usta okulu ile Ankara, Aydın, Bursa, Diyarbakır, Edirne, İstanbul, İzmir, Kastamonu, Konya ve Sivas bölge Sanat okulu direktörlüklerine 2 Teşrinievvel tarihine kadar müracaat edebilirler. (3102) (5296)

Darüşşefaka direktörlüğünden

1940 Mayıs sonuna kadar mektebe lüzumu olan 10000 kilo beyaz karaman, 3500 kilo kuzu, 2000 kilo sığır eti kapalı zarf usulile alınacaktır. Talipler her gün Nuriosmaniyede Türk Okutma Kurumundan şeraiti görebilirler. 1 Ağustos 939 Salı günü saat 11 de münakasası Kurum merkezinde yapılacaktır. (5371)

Muhasebe memuru aranıyor

Karadeniz sahilinde büyük bir müessese bir muhasebe memuru arıyor. Fransızca bilenler tercih olunur. Taliplerin mufassal malûmatla (M. F.) rümuzile İst. 176 Posta kutusu adresine yazı ile müracaatları.

Gayri menkul satış ilânı

İstanbul Emniyet sandığı müdürlüğünden

Bayan Seniha ve Şadiye ve Kâmuran ve bay Necdet ve Behçet ve Ahmet Rüştünün 12298 hesap No. sile Sandığımızdan aldıkları (9200) liraya karşı birinci derecede ipotek edilen ve vadesinde borçlarını vermediklerinden hakkında yapılan takip üzerine 3202 No. lı kanunun 46 ncı maddesinin matufu 40 ıncı maddesine göre satılması icab eden Beyoğlunda Feriköy Birinci kısım mahallesinin Fransız mezarlığı Tatavla sokağında (hâlen Kurtuluş tramvay ve Ergenekon caddesi) eski 20, 22, 24, 24/1, yeni 117, 119, 121, 121/1:3 - ilâ 13 kapı 1 harita No. lı kayden müstakil ittihaz olunan Fransız mezarlığı caddesinde yeni 117 ilâ 121/1 No. lı dört bap ve Tatavla caddesinde yeni 1 No. lı bir bap ki ceman beş dükkân ile yine Tatavla caddesinde yeni 3 ilâ 13 No. lı bir kıta arsa hâlen kâgir on beş dükkân ile ayni mahalde Rus sokağında eski 1 yeni 195 kapı ve 3 harita No. lı müstakil ittihaz olunan bir kıta arsanın tamamları bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur. Satış Tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek istiyen 15 kâgir dükkâna 1875 lira ve Rus sokağındaki arsaya 72 lira pey akçası verilecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle Belediye resimleri, Vakıf icaresi, tellâliye ve taviz tutarı borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 3/8/939 tarihinden itibaren tedkik etmek isteyenlere Sandık Hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lâzımlı izahat ta şartnamede ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tedkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 11/9/939 Pazartesi günü Cağaloğlunda kâin Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icab eden gayrimenkul mükellefiyetile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttıranın taahhüdü baki kalmak şartile 26/9/939 Salı günü ayni mahalde ve ayni saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. Hakları Tapu sicillerile sabit olmıyan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarının ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları Tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 938/184 dosya No. sile Sandığımız Hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

***

Emniyet Sandığı; Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere muhamminlerimizin koymuş olduğu kıymetin % 40 ını tecavüz

Taşra gazete bayilerinin nazarı dikkatine

Bazı taşra bayilerinden aldığımız mektuplardan «AKŞAM» ı mutlaka şu veya bu mutavassıtlardan tedarik etmek hususunda kendilerini mecbur addettikleri anlaşılmaktadır.

Bu zehab hakikate uygun değildir. Binaenaleyh taşra bayilerinden arzu edenler her zaman «AKŞAM» idarehanesine müracaatla doğrudan doğruya muameleye girişebilirler. Bu hususta «AKŞAM» idaresine mektup yazarak bayi şartlarını öğrenebilirler.

İstanbul müskirat amilleri cemiyetinden:

11 Mart 1937 tarihinde nizamnamesi hükûmete tevdi olunan cemiyetimiz 410 sayı ve 20/7/939 tarihli ilmühaberle tesçil edilmiştir. Esnaf cemiyetleri talimatnamesine tevfikan faaliyette bulunmak üzere kurulan cemiyetimizin halen idare merkezi, İstanbul Belediye civarında Babıâli caddesindeki 10 numaralı esnaf cemiyetleri müşterek binası dahilindedir. Nizamname bastırılmıştır. Taleb vukuunda alâkadarlara verileceği ilân olunur.

ZAYİ — İstanbul Liman riyasetinden aldığım liman vesikamı zayi ettim. Yenisini alacağımdan kıymeti yoktur.

Serdümen Niyazi Pırlant

Dr. IRFAN KAYRA

Röntgen mütehassısı

Türbe, Bozkurd kıraathanesi karşısında eski Klod Farer sokak No. 8 - 10. Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar

ZAYİ

İstanbul H. 947 numaralı otomobil plâkamı zayi ettim. Yenisini alacağımdan hükmü kalmamıştır.

Taksim Lamartin cad. Şen ap. No. 4

Alber Mazon

Apartıman sahipleri

Boş dairelerinize hemen iyi kiracı bulmak için «Akşam» ın **KÜÇÜK İLÂNLARI**'ndan istifade ediniz.

Vazifeye davet

İstanbul vakıflar başmüdürlüğünden

Yıllardanberi tevliyet vazifesine alâka göstermeyen ve adresi İdaremizce belli olmayan (NAZİKİ HATUN BİNTİ ABDULLAH'ın FATİH CAMİİNDE DERSİYYESİ) vakfının mütevellisi Mehmed Kâmil'in İdaremize müracaatla vakfına ait muameleyi takip ve hayır şartlarını ifa etmesi için ilânen vaki tebligata icabet etmediğinden kendisine ilân tarihinden itibaren 15 gün daha mehil verilmiştir.

Bu müddet zarfında gelmediği takdirde hakkında kanunî muamele yapılacağı ihtar ve tebliğ olunur. (5629)

İnşaat işçiliği münakasası

Eti Bank Genel direktörlüğünden:

Bankamızın Artvin Vilâyeti dahilinde Murgul bakır madenlerinde yapılacak 700.000 lira kıymetindeki inşaatın 150,000 lira kıymetindeki işçiliği münakasaya çıkarılmıştır.

Talipler evrakı 19/7/939 tarihinden itibaren Ankarada Bankamızın İnşaat şubesinden, 24/7/939 tarihinden itibaren Murgulda İşletme müdürlüğünden ve Hopada Eti Bank Sevk memurluğundan alabilirler.

Teklifler 9 ağustos 939 Çarşamba günü saat 15 e kadar Ankarada Eti Bank genel direktörlüğüne verilmiş olmalıdır.

Adalar malmüdürlüğünden

Küçükpazar Maliye Şubesine kazanç ve istihlâk vergilerinden 4888 lira 10 kuruş borçlu bulunan İlya Kanazanın Büyükadada Çınar caddesinde 25 - 27 kapı numaralı ve altında dükkânı bulunan ve birinci katta bir oda bir mutfak ve ikinci katta 3 oda, bir sofa, 3 üncü katta 3 oda, bir sofa ve her katta birer helâ ve miktarı kâfi bahçesi ile kuyu ve sarmıcı bulunan evin 7/8/939 Pazartesi günü saat 14 te birinci müzayedesi yapılacaktır. İsteklilerin Kaza idare heyetine gelmeleri ilân olunur. (5634)

inşaat ilânı

Eti Bank genel direktörlüğünden

Divrik civarında bankamızın demir madenlerinde yapılacak 300.000 lira kıymetinde bina inşaatı münakasaya çıkarılmıştır. Talipler, evrakı Ankarada Bankamız İnşaat şubesinden, Divrikte demir madeni işletmesi müdürlüğünden alabilirler.

Teklifler 7 ağustos 939 Pazartesi günü saat 15 e kadar kabul edile-

MAZON MEYVA TUZU

müferrih ve midevîdir. MİDEYİ ve BARSAKLARI, KANI temizler, sıhhatin lâtif bir yardımcısıdır. MİDE ve BARSAKLARI alıştırmaz ve yormaz. İNKIBAZ, HAZIMSIZLIK, MİDE BULANTISI ve bozukluğunda, barsak tembelliğinde MİDE EKŞİLİK ve yanmalarında emniyetle kullanılabilir.

Hülâsa: **MİDE** RAHATSIZLIKLARI, YANMALARI, MİDE AĞRILARI ve EKŞİLİKLERİNİ ve YEMEKLERDEN sonra bütün vücutta hissedilen çöküntü ve AĞRILIK ile kolayca mücadele için HAZMIN en müessir musahhihi olan MAZON Meyvatuzu alınız.

Mazon ismine ve HOROS markasına dikkat ediniz

DUO-FONE

Modern Müesseseler İçin Oparlörlü Konuşma ve Dinleme Cihazları

Kullanışı basit
Servisi mükemmel
Her hususta garantili

DUO - FONE bütün hususiyet ve fevkalâdeliklerine rağmen masraf ve fiat bakımından inanılmıyacak kadar ucuz bir tesisattır.

Talep vukuunda DUO - FONE'a müteallik icab eden izahat ve kataloglar tarafımızdan derhal meccanen gönderilir. Her an tecrübesini yapmağa âmadeyiz.

TÜRKİYE UMUM MÜMESSİLİ SATIŞ YERİ

L. D. BERESİNER
Galata, Bankalar caddesi
NAZLI han No. 3
Telefon: 40553

HAPAG

NEWYORK SERGİSİ SEYAHATİ

GIDIŞ ve DÖNÜŞ BİLETİ

İSTANBUL - NEWYORK : T. L. 341.40

Yaz fiatı 24/7/939 tarihinden 24/9/939 tarihine kadar

Hamburg Amerika LiNiE Acentesi

HANS WALTER FEUSTEL

Galata Rıhtım caddesi No. 45 Telefon: 41178

ÇOCUKLARINIZIN SAĞLIĞI İÇİN

Bütün münevver anneler *FOSFATİNİ* bilirler

FOSFATİN FALYER

FOSFATİN:
Fosfatlı, Vitaminli bir gıdadır.

FOSFATİN:
Çocukların 3 aylıktan itibaren tegaddilerini karşılar.

FOSFATİN:
En kuvvetli çocuk gıdasıdır.

FOSFATİN:
Renksiz yanakları pembeleştirir.

FOSFATİN:
Canlı, Kanlı, kuvvetli yavrular yetiştirir.

FOSFATİN : Fransadan gelir taklidlerinden sakınınız

FOSFATİN FALYER markasile isteyiniz.

KANZUK

TER PODRASI
BOROSALİNA

Koltukaltı ve ayak terlemelerini kat'iyen zarar vermeden keser. Kokuyu giderir, BOROSALİNA kullanmakla elbise ve çoraplarınızı da harabiyetten kurtarmış olursunuz. Eczanelerden arayınız.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Bedeli Muhammen L.	K.	Muvakkat teminat L.	K.	Semti	Mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi
238	48	17	89	Boğaziçi	A. Hisarı Göksu	Kuyu	24	Bahçeli evi tamamı
430	00	32	25	»	Kanlıca Yeni Ma.	Hacı Muhiddin	80	Ahşap evin tamamı
270	60	20	30	»	Beylerbeyi	Çamlıca	60	Ahşap evin tamamı
406	48	30	49	»	Kandilli	Mektep	28	Ahşap evin tamamı
446	88	33	52	»	Çengelköy Yeni Ma.	Lokmacı oğlu	7	Ahşap bahçeli evin tamamı
700	00	52	50	Üsküdar	Arakiyeci Cafer	Kör bakkal	80	Ahşap bahçeli evin tamamı
370	00	27	75	»	Atikvalide	Çavuşderesi	113	Ahşap bahçeli evin tamamı
54	56	4	19	»	R. Mehmed paşa	Areste	6	Üzeri tonoz dükkân
37	85	2	84	»	Pazarbaşı	Köprülü konak	32	Arsanın tamamı
58	91	4	42	»	İcadiye	Hacı bakkal taj	3	No. 69 Arsanın tamamı
28	79	2	15	»	Pazarbaşı	Karamanlı	No. 4	6 Arsanın tamamı

Yukarda cinsi ve mevkii yazılı yerlerin mülkiyeti satılmak üzere müzayedeye çıkarılmıştır. İhaleleri 3/8/939 perşembe günü saat 15 dedir. İsteklilerin Kadıköy Vakıflar müdürlüğüne gelmeleri. (5902)

Deniz gedikli erbaş orta okul müdürlüğünden

1 — Okulumuzun kayıt ve kabul müddeti genelkurmay başkanlığınca 15 ağustos 939 tarihine kadar uzatılmıştır. Bu müddetin nihayetine kadar istekliler bir istida ile okul müdürlüğüne müracaat etmelidirler.

2 — İstidaya şunlar bağlanacaktır.

A — Fotoğraflı nüfus cüzdanı veya musaddak sureti. (Tashih edilmiş nüfus cüzdanı kabul edilmez.)

B — Beş sınıflı ilkokul şehadetnamesi veya orta okul tasdiknamesi (Nihayet üzerinden bir sene müddet geçmiş olanlar kabul edilir.)

C — Üzerinden bir sene geçmemiş çiçek aşısı kâğıdı.

D — Gerek kendisinin ve gerek ailesinin fena şöhret sahibi olmadıkları ve mahkûmiyetleri bulunmadıkları hakkında hüsnühal kâğıdı.

3 — Birinci sınıf için 12 ilâ 16, ikinci sınıf için 13 ilâ 17 ve üçüncü sınıf için 14 ilâ 18 yaşlarında bulunmak ve doğrudan doğruya sınıfı geçmiş olmak.

4 — Gedikli er olarak da ayrıca orta okul mezunları alınarak doğrudan doğruya donanmaya gedikli erbaş yetiştirmek üzere gönderileceklerinden bu gibilerin de yukarıdaki vesaiki bir istidaya bağlıyarak Okul müdürlüğüne müracaatları. (Bu gibilerin yaş hadleri 15 ilâ 19 olacaktır.)

5 — İsteklilerin Kasımpaşada bulunan Okul müdürlüğüne veya mensup oldukları Askerlik şubelerine müracaatları. (5568)

Nereye gideyim diye

Düşünme Moda deniz banyosuna koş
Hem ucuz, hem yakın, Hem Güzel.
Duhuliye 10 kuruştur

Satılık rontken cihazı

Komple bir Rontken teşhis makinesi gayet ucuz fiatle satılıktır. Müracaat: Amerikan hastanesi, Nişantaşı. Pazartesi, çarşamba ve cuma günleri sabah saat 10 - 12 ye kadar.

10 lira mükâfat

20 gün kadar evvel Kırklareli İstanbul şosesinde riyaziye notları düşürülmüştür. Bulan Kırklareli maiyet memuru Şevkete getirdiği veya gönderdiği takdirde 10 lira mükâfat verileektir.

Sahibi: Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rado
Akşam Matbaası

Yarın akşam *Büyükdere BEYAZ PARK'da*

Bayan MUALLA Kemani SADİ ve arkadaşları

İspanyol heyetinin İstanbulda İlk temsili *AMATÖR* Dans ve şarkı müsabakaları

Masalarınızı evvelden tedarik edebilirsiniz. Tel. 32 - 43

TÜRKİYE

Kızılay Cemiyeti

UMUMÎ MERKEZİNDEN:

Gaz Maske fabrikamız için dikiş makinelerinin tamirinde vukuf sahibi bir makiniste ihtiyaç vardır. Ayni zamanda yazı makinelerinin tamirini de yapabilenler şayanı tercihtir.

Makinist, ihtisası derecesi anlaşılmak üzere üç ay tecrübe müddetile angaje edilecek, ondan sonra aslî mütehassıs olacaktır.

Taliplerin hizmet ve kifayet vesikalarile Yenipostane civarında Kızılay hanında Kızılay Deposu Direktörlüğüne müracaatları.